

LT

2017 m.

veiklos ataskaita

EUROPOS
AUDITO
RŪMAI

EUROPOS AUDITO RŪMAI
12, rue Alcide de Gasperi
1615 Luxembourg
LUXEMBOURG

Tel. +352 4398-1
Užklauso: eca.europa.eu/lt/Pages/ContactForm.aspx
Interneto svetainė: eca.europa.eu
Tviteris: @EUAuditors

Daug papildomos informacijos apie Europos Sąjungą yra internete.
Ji prieinama per portalą *Europa* (<http://europa.eu>).

Liuksemburgas: Europos Sąjungos leidinių biuras, 2018

Print	ISBN 978-92-872-9667-2	ISSN 1831-1296	doi:10.2865/752951	QJ-AA-18-001-LT-C
PDF	ISBN 978-92-872-9653-5	ISSN 2315-3997	doi:10.2865/985519	QJ-AA-18-001-LT-N
HTML	ISBN 978-92-872-9438-8	ISSN 2315-3997	doi:10.2865/026975	QJ-AA-18-001-LT-Q

Europos Audito Rūmai

1977–2017 m.

Kas geriau, jei ne nuotraukos, gali atspindėti 40 mūsų gyvavimo metų? Šiose nuotraukose matyti kasdienis šimtų mūsų darbuotojų, metai po metų tarnavusių institucijai, darbas. Šios atrinktos fotografijos 2017 m. buvo paskelbtos mūsų interneto svetainėje (eca.europa.eu) ir socialiniuose tinkluose (@EUauditors).

Kas mes esame

Europos Audito Rūmai yra ES išorės auditorius.

Mes esame viena iš septynių Europos Sąjungos institucijų. Audito Rūmuose dirba 28 nariai (po vieną iš kiekvienos ES valstybės narės) ir apie 900 audito srities ir administracinių visų ES piliečių darbuotojų.

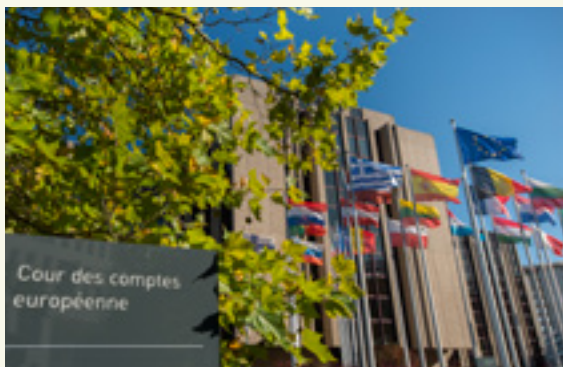
Mūsų institucija buvo įsteigta 1977 m. Mes esame įsikūrę Liuksemburge.

Ką mes veikiame

Mes tikriname, ar ES gerai tvarko atskaitomybę, ar teisingai taiko savo finansines taisykles ir ar ES politikos ir programos užtikrina racionalų lėšų panaudojimą.

Savo darbu mes padedame gerinti ES finansų valdymą ir skatiname atskaitomybę ir skaidrumą. Mes įspėjame apie riziką, teikiame patikinimą, nurodome trūkumus ir sėkmės pavyzdžius bei teikiame rekomendacijas ES politikos formuotojams ir teisės aktų leidėjams.

Savo pastabas ir rekomendacijas mes pateikiame Europos Parlamentui, ES Tarybai, nacionaliniams parlamentams ir plačiajai visuomenei.

Audito Rūmų pastatai Liuksemburge, Kirchbergo plynaukštėje (2017 m.).

Puslapis

2	Europos Audito Rūmai
4	Pirmininko pratarė
5	2017 m. apžvalga
6	Mūsų veikla
6	Auditas
8	Leidiniai
19	Reikšmingi įvykiai
21	Ryšiai su suinteresuotosiomis šalimis
24	Bendradarbiavimas su aukščiausiosios audito institucijomis
26	Mūsų valdymas
26	Narių kolegija
26	Audito kolegijos ir komitetai
28	Strategija
29	Darbo programa
29	Veiksmingumo vertinimas
34	Mūsų darbuotojai
34	Darbuotojų pasiskirstymas
34	Įdarbinimas
35	Amžiaus profilis
35	Lyčių pusiausvyra
37	Parama auditui
37	Profesinis mokymas
37	Vertimas raštu
37	Informacinės technologijos
38	Pastatai
39	Aplinkosaugos vadyba
40	Mūsų atskaitomybė
40	Finansinė informacija
42	Vidaus ir išorės auditas
44	Įgaliotojo leidimus duodančio pareigūno deklaracija
45	Priedas. 2017 m. leidiniai: specialiosios ataskaitos, nuomonės ir peržiūra pagrįsti leidiniai

Gerbiamasis skaitytojau,

Europos Audito Rūmai pradėjo dirbti 1977 m. Po keturiasdešimties metų, žvelgdami atgal, mes galime matyti savo sėkmingą indėlį į viešąją atskaitomybę ir ES finansų valdymą.

2017 m. spalio mėn. savo jubiliejų pažymėjome oficialiomis iškilėmis, kuriose dalyvavo Jų Karališkosios Prakilnybės Liuksemburgo Didysis Hercogas ir Didžioji Hercogienė, Estijos prezidentė Kersti Kaljulaid, Europos Parlamento Pirmininkas Antonio Tajani ir Europos Komisijos Pirmininkas Jean-Claude Juncker. Jų dalyvavimas yra reikšmingas liudijimas apie mūsų, Europos Sąjungos „finansinės sąžinės“, vaidmenį.

Tačiau per visus metus taip pat žvelgėme į priekį. Mes aptarėme ir patvirtinome savo strategiją likusiais trejais dabartinės daugiametės finansinės programos metais iki 2020 m. pabaigos. Mūsų piliečiams reikia aiškios, patikimos ir pasiekiamos informacijos, kad jie ir toliau galėtų pasitikėti ES ir mūsų institucijomis. Žmonės turi matyti, kad ES veikia vieningai, kaip teisinė valstybė, kad ji rūpestingai panaudoja viešąsias lėšas, aiškiai žino savo politinius tikslus ir pasiekia žadėtų rezultatų. Veikdami kaip Europos Sąjungos išorės auditorius, galime tai puikiai patikrinti ir pateikti atitinkamas pastabas.

Per 2017 metus mes paskelbėme specialiųjų ataskaitų dėl įvairių ES politikų ir programų bei peržiūromis pagrįstų leidinių, pavyzdžiui, padėties apžvalgų ir skubių atvejų apžvalgų. Taip pat parengėme kelias nuomones dėl teisės aktų pasiūlymų ir, kaip darome kasmet, savo metines ataskaitas dėl ES biudžeto ir Europos plėtros fondų, taip pat dėl ES agentūrų ir daugelio kitų įstaigų visoje Europos Sąjungoje.

Šioje ataskaitoje mes išsamiai aprašome savo 2017 m. veiklą ir pateikiame pagrindinę informaciją apie mūsų organizaciją, biudžetą ir darbuotojus.

Linkiu Jums malonaus skaitymo.

A handwritten signature in black ink, which appears to read 'K-H Lehne'.

Pirmininkas
Klaus-Heiner Lehne

Mūsų veikla

- Dvidešimt aštuonios specialiosios ataskaitos, kuriose nagrinėjamas ES politikų ir programų veiksmingumas ir pridėtinė vertė įvairiose srityse, kaip antai jaunimo nedarbo, aplinkos, migracijos ir bankų sąjungos;
- Padėties apžvalga ES veiksmų energetikos ir klimato kaitos srityje ir skubi atvejų apžvalga dėl ES institucijų darbuotojų skaičiaus sumažinimo;
- Penkios nuomonės dėl naujų ar iš dalies pakeistų ES teisės aktų, turinčių reikšmingą poveikį finansų valdymui, iš jų viena dėl ES biudžeto Finansinio reglamento ir viena dėl Europos politinių partijų finansavimo;
- Metinės ataskaitos dėl ES biudžeto įvykdymo ir Europos plėtros fondų; įskaitant apibendrinamąją ataskaitą „2016 m. ES auditas trumpai“;
- Penkiasdešimt penkios specialiosios metinės ataskaitos dėl įvairių visoje Europos Sąjungoje įsikūrusių ES agentūrų, įstaigų ir bendrųjų įmonių, iš jų dvi apibendrinamosios ataskaitos; ir
- Posėdžiai, seminarai ir konferencijos su mūsų suinteresuotomis institucijomis ir tos pačios srities specialistais, pavyzdžiui, ES valstybių narių aukščiausiųjų audito institucijų ES ryšių palaikymo komiteto posėdis ir konferencijos dėl jaunimo užimtumo ir energetikos, klimato kaitos ir poveikio vertinimo.

Mūsų valdymas

- Mes priėmėme du naujus mūsų institucijos narius: Juhan Parts (Estija) 2017 m. sausio 1 d. ir Ildikó Gáll-Pelcz (Vengrija) 2017 m. rugsėjo 1 d.;
- Paskelbėme naują daugiametę strategiją, kuria remsimės vykdydami savo darbą ir valdymą 2018–2020 m.;
- Mes peržiūrėjome savo darbo programą, kad užtikrintume labiau strateginį, nuoseklesnį ir institucijos mastu platesnį požiūrį planuojant mūsų audito prioritetus;
- Mes peržiūrėjome savo rizikos valdymo politiką ir sustiprinome savo finansines procedūras;
- Vykdydami ES institucijų susitarimą, toliau mažiname savo darbuotojų etatų skaičių ir diegėme vienodų galimybių politiką įdarbinimo ir žmogiškųjų išteklių valdymo srityje;
- Už savo aplinkosaugos vadybos sistemą mes gavome aplinkosauginio sertifikavimo EMAS ir ISO 14 001:2015 sertifikatus.

Auditas

Mes atliekame įvairių rūšių auditus įvairiose ES biudžeto srityse:

- **veiklos auditus** dėl ES politikų ir programų veiksmingumo, efektyvumo ir ekonomiškumo. Šie racionalaus lėšų panaudojimo auditai yra skirti konkrečioms valdymo ar biudžeto temoms: mes jas atrenkame remdamiesi tokiais kriterijais kaip viešasis interesas, galimybė pagerinti padėtį bei mažo veiksmingumo ar netvarkingumo rizika; ir
- **finansinius ir atitikties auditus** – dėl metinių finansinių ataskaitų patikimumo ir operacijų teisėtumo ir tvarkingumo (skirtus visų pirma patikinimo pareiškimui pagrįsti), taip pat vertinimus, ar konkrečių biudžeto sričių sistemos ar operacijos atitinka jas reglamentuojančias taisykles ir reglamentus.

Remdamiesi savo audito darbo metu surinktais įrodymais, savo ataskaitose pateikiame aiškias išvadas apie ES politikos tikslų pasiekimo mastą ir apie ES biudžeto atskaitomybės ir valdymo būklę. Tai padeda mums teikti praktines ir ekonomiškai veiksmingas rekomendacijas.

2017 m. audito vizitai

Didžiąją savo audito darbo dalį atliekame savo patalpose Liuksemburge. Taip pat 2017 m. mūsų auditoriai dažnai lankėsi kitose ES institucijose, agentūrose ir įstaigose ar ES delegacijose, nacionalinėse, regioninėse ir vietos institucijose valstybėse narėse bei tarptautinėse organizacijose, pavyzdžiui, Jungtinėse Tautose, susijusiose su ES lėšų tvarkymu. Mes taip pat tikriname ES lėšų gavėjus vietoje Europos Sąjungoje ir už jos ribų. Šios patikros leidžia mums gauti tiesioginius audito įrodymus iš subjektų, susijusių su ES politikų ir programų valdymu, ES lėšų surinkimu ir mokėjimu bei iš galutinių šių lėšų gavėjų.

Auditas yra mūsų pagrindinė veikla

Audito darbo dažnumas ir intensyvumas atskirose valstybėse narėse ir paramą gaunančiose šalyse priklauso nuo mūsų atliekamo audito darbo pobūdžio. 2017 m. mūsų auditoriai valstybėse narėse ir už ES ribų auditavo vietoje 3 670 dienų (2016 m. – 4 246 dienas).

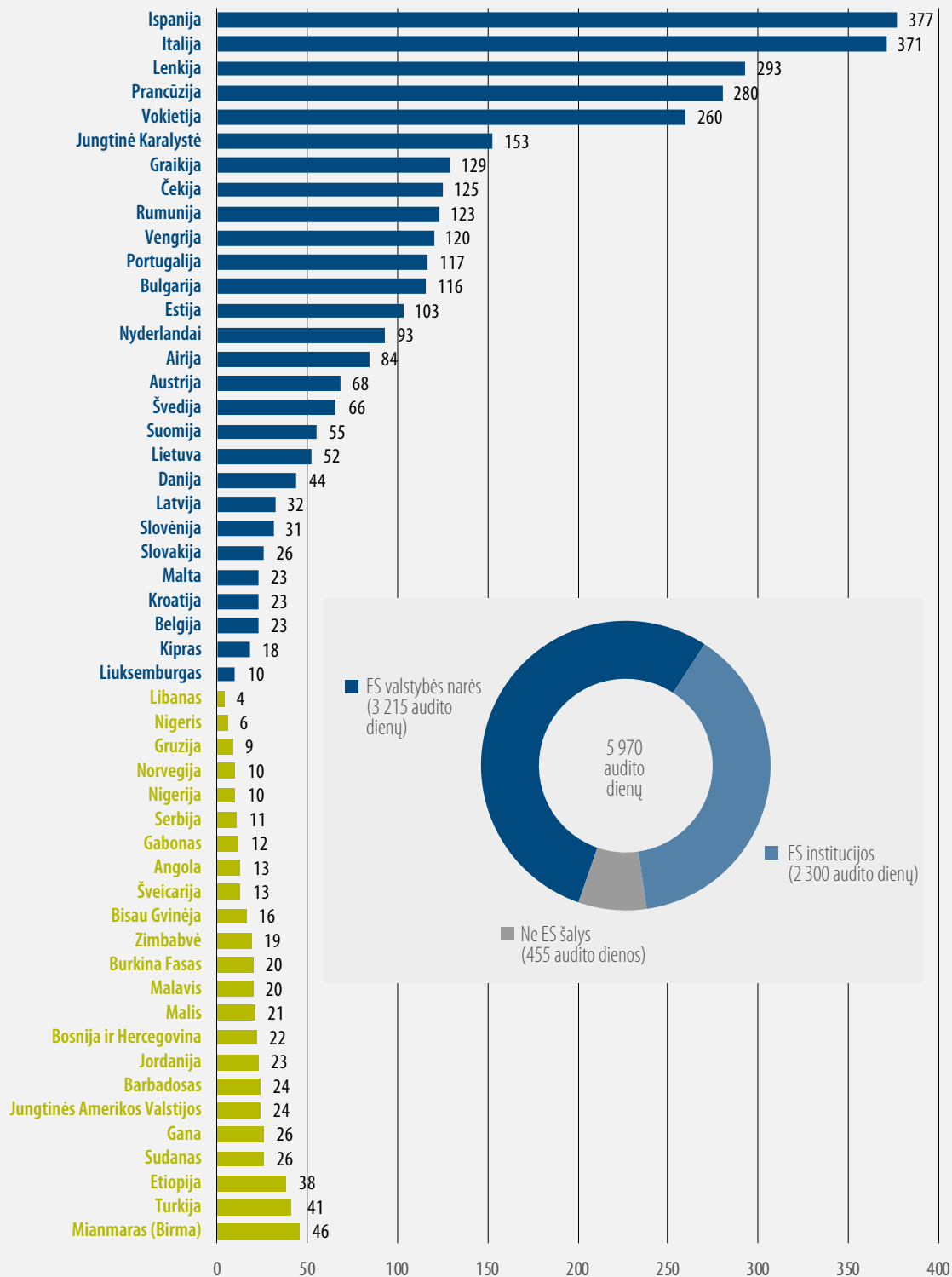
Dažniausiai mūsų auditorių grupes sudaro du arba trys auditoriai, o audito vizitai paprastai trunka nuo kelių dienų iki kelių savaitių. Mūsų patikros vietoje ES dažnai atliekamos bendradarbiaujant su atitinkamų valstybių narių aukščiausiosiomis audito institucijomis (AAI).

2017 m. valstybėse narėse ir už ES ribų audituota vietoje 3 670 dienų

Be to, mūsų auditoriai 2 300 dienų (2016 m. – 2 510 dienų) dirbo ES institucijose Briuselyje ir Liuksemburge, taip pat decentralizuotose agentūrose ir įstaigose visoje ES, tarptautinėse organizacijose, tokiose kaip JT ar EBPO, bei privačiose audito įmonėse. Mes vis dažniau naudojamesi vaizdo konferencijomis ir kitomis informacinėmis technologijomis (pavyzdžiui, saugaus dalijimosi duomenimis ir dokumentais programa), kad gautume ir patvirtintume savo audito įrodymus.

5 970 audito dienu 2017 m.

Sukčiavimo nustatymas

Mes glaudžiai bendradarbiaujame su Europos kovos su sukčiavimu tarnyba (OLAF) kovoje su ES biudžetui žalą darančiu sukčiavimu. Mes pranešame OLAF apie visus įtariamo sukčiavimo, korupcijos ar kitos nelegalios veikos, turinčios įtakos ES finansų interesams, atvejus, kuriuos nustatome mūsų audito darbo metu. Tuomet OLAF nagrinėja šiuos atvejus ir nusprendžia, kokio tyrimo imtis, ir, prireikus, bendradarbiauja su valstybių narių institucijomis.

2017 m. OLAF pranešėme apie 13 įtariamo sukčiavimo atvejų, kuriuos nustatėme mūsų auditų metu

Nors mūsų auditai nėra specialiai skirti aptikti sukčiavimą, kartais nustatome atvejų, keliančių įtarimą, kad galėjo būti vykdoma neteisėta veika ar sukčiaujama. 2017 metais OLAF pranešėme apie 13 tokių įtariamo sukčiavimo atvejų (2016 m. – 11), kuriuos mes nustatėme dirbdami savo 2016 ir 2017 finansinių metų patikinimo pareiškimo darbą bei atlikdami kitas audito užduotis.

Leidiniai

Mūsų leidiniai: specialiosios ataskaitos, metinės ataskaitos, nuomonės ir peržiūra pagrįsti leidiniai

Mūsų audito ataskaitos ir nuomonės yra labai svarbi ES atskaitomybės grandinės sudėtinė dalis, kadangi jos naudojamos reikalaujant atskaitomybės – visų pirma per metinę biudžeto įvykdymo patvirtinimo procedūrą – iš tų, kurie yra atsakingi už ES biudžeto valdymą. Pirmiausia tai Europos Komisija, bet taip pat ir kitos ES institucijos ir įstaigos. Nacionalinės, regioninės ir vietos administracijos valstybėse narėse taip pat atlieka svarbų vaidmenį pasidalijamojo valdymo srityse, kaip antai žemės ūkio ir sanglaudos išlaidų srityje, kurioje panaudojama apie 80 % ES biudžeto lėšų.

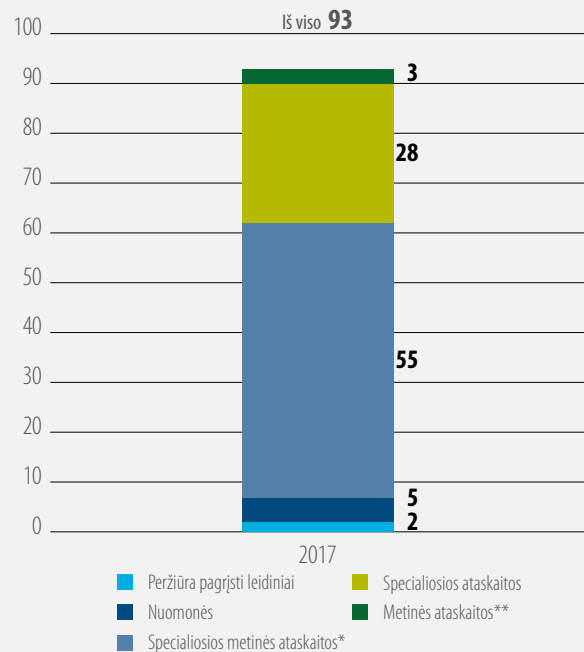
Mūsų leidinių portfelį sudaro:

- **specialiosios ataskaitos**, kuriose pateikiami atrinktų auditų, susijusių su konkrečiomis išlaidų ar politikos sritimis arba biudžeto ar valdymo klausimais, rezultatai;
- **metinės ataskaitos**, kuriose daugiausia pateikiami finansinio ir atitikties audito, susijusio su Europos Sąjungos biudžetu ir Europos plėtros fondais (EPF), rezultatai, taip pat biudžeto valdymo ir veiksmingumo aspektai;
- **specialiosios metinės ataskaitos** dėl ES agentūrų, decentralizuotų įstaigų ir bendrųjų įmonių, kurios skelbiamos atskirai;
- **nuomonės** dėl naujų ar atnaujintų teisės aktų, turinčių reikšmingą poveikį finansų valdymui (parengtos kitos institucijos ar mūsų pačių iniciatyva); ir

- **peržiūra pagrįsti leidiniai**, pavyzdžiui:
  - **padėties apžvalgos:** aprašomieji analitiniai dokumentai, apimantys sudėtingas, plačias politikos sritis ar valdymo klausimus, kuriuose mes pateikiame mūsų sukaupią patirtį ir žinias apie pasirinktas temas, dažnai taikydami horizontalųjį metodą;
  - **apžvalginiai pranešimai:** savo pobūdžiu yra panašūs į padėties apžvalgas (politikos ar valdymo aprašomieji analitiniai dokumentai), tačiau juose nagrinėjamos konkretesnės temos; ir
  - **skubios atvejų apžvalgos:** jose pateikiami faktai apie labai konkrečius klausimus ir problemas, – prireikus jose gali būti pateikta analizė, padedanti šiuos faktus suprasti.

Visus mūsų leidinius galima rasti mūsų interneto svetainėje (eca.europa.eu). Be to, visos 2017 m. specialiosios ataskaitos, nuomonės ir peržiūra pagrįsti leidiniai yra nurodyti šios ataskaitos pabaigoje.

2017 m. leidinių skaičius

* Specialiosios metinės ataskaitos ir apibendrinamosios ataskaitos dėl ES agentūrų ir bendrųjų įmonių.

** Metinė ataskaita dėl ES biudžeto, dėl EPF ir „2016 m. ES auditas trumpai“ apibendrinamoji ataskaita.

Mūsų veikla

Metinės ataskaitos

Metinė ataskaita dėl 2016 m. ES biudžeto

Mūsų 2016 m. metinėje ataskaitoje dėl ES biudžeto mes nagrinėjome, kaip per metus buvo panaudotos ES lėšos, ir akcentavome sritis, kur joms buvo iškilusi didžiausia netvarkingo panaudojimo rizika. Be to, konkrečiai išnagrinėjome kiekvieną didelę ES biudžeto sritį pagal 2014–2020 m. daugiametės finansinės programos išlaidų kategorijas bei pateikėme informaciją apie biudžeto ir finansų valdymą bei apie veiksmingumo aspektus. Taip pat išnagrinėjome, kas nulėmė klaidas, ir pateikėme rekomendacijų dėl padėties pagerinimo.

Mes auditavome apie 1 000 mokėjimų paramos gavėjams iš 2016 m. ES biudžeto

Mūsų auditoriai patikrino apie 1 000 mokėjimų paramos gavėjams visose ES biudžeto išlaidų srityse. Tai reiškia, kad mes įvertinome apie tūkstantį įvairių ES lėšų panaudojimo atvejų, kai buvo remiami svarbūs infrastruktūros projektai, mažos ir vidutinės įmonės, mokslinių tyrimų organizacijos, ūkininkai, studentai ES valstybėse narėse ar paramos gavėjai ES nepriklausančiose šalyse.

Mūsų 2016 m. metinės ataskaitos pristatymas žymi patvirtinimo procedūros pradžią

i Pagrindinė informacija

2016 m. ES išlaidos	136,4 milijardo eurų, arba apie 267 eurai kiekvienam piliečiui
Audituota suma	129,3 milijardo eurų
Finansinės ataskaitos	Patikimos: Audito Rūmai jas patvirtina
Pajamos	Teisėtos ir tvarkingos, nėra klaidų: Audito Rūmai teikia palankią nuomonę
Mokėjimai	3,1 % bendro įvertinto klaidų lygio. Maždaug pusėje išlaidų klaidų lygis nesiekė 2 % reikšmingumo ribos: Audito Rūmai teikia sąlyginę (ne neigiamą) nuomonę

Mūsų metinės ataskaitos paskelbimas žymi Europos Parlamento vykdomos ES biudžeto įvykdymo patvirtinimo procedūros pradžią. Rugsėjo 28 d. savo metinę ataskaitą pateikėme Parlamento biudžeto kontrolės komitetui (CONT), vėliau – Parlamento plenarinėje sesijoje, Tarybai (Ekonomikos ir finansų reikalai) ir valstybių narių parlamentams.

EP CONT pirmininkė Ingeborg Gräßle, Audito Rūmų pirmininkas Klaus-Heiner Lehne ir Audito Rūmų narys Lazaros S. Lazarou mūsų metinės ataskaitos pristatyme; 2017 m. rugsėjo 28 d., Briuselis.

ES finansinės ataskaitos yra teisingos ir nešališkos, o netvarkingų išlaidų dalis 2016 m. toliau mažėjo

Pagrindinės išvados

- 2016 m. finansinės ataskaitos buvo parengtos laikantis tarptautinių standartų ir visais reikšmingais aspektais atspindi tikrą ir teisingą ES finansų vaizdą.
- 2016 m. pajamose nebuvo reikšmingo klaidų lygio.
- Per pastaruosius kelerius metus ženkliai sumažėjo įvertintas klaidų lygis mokėjimuose iš ES biudžeto: 2016 m.: 3,1 %, 2015 m.: 3,8 % ir 2014 m.: 4,4 %. 2016 m. didelė audituotų išlaidų dalis – su teisėmis į išmokas susiję mokėjimai (priešingai nei su išlaidų kompensavimu susiję mokėjimai) – nebuvo paveikti reikšmingo klaidų lygio.
- Komisijos ataskaitų išvados dėl tvarkingumo daugelyje sričių iš esmės sutampa su mūsų rezultatais. Tačiau Komisija turėtų supaprastinti veiksmingumo vertinimą, pavyzdžiui, sumažindama tikslų ir rodiklių skaičių.
- Valstybių narių Komisijos vykdyti taisomieji veiksmai padarė teigiamą poveikį įvertintam klaidų lygiui. Be šių veiksmų mūsų bendras įvertintas klaidų lygis būtų 1,2 % didesnis. Tačiau buvo pakankamai informacijos, kad būtų galima užkirsti kelią reikšmingai klaidų daliai ar jas aptikti ir ištaisyti.
- Bendra mokėjimų, kuriuos ES įsipareigojo mokėti iš būsimų biudžetų, suma buvo kaip niekada didelė ir prognozuojama, kad ji toliau didės. Šių vėluojamų išmokėti sumų įsisavinimas ir jų susidarymo prevencija turėtų būti prioritetai planuojant ES išlaidas laikotarpiui po 2020 metų.

Metinėje ataskaitoje dėl ES biudžeto pirmą kartą pateikta sąlyginė nuomonė dėl ES išlaidų tvarkingumo

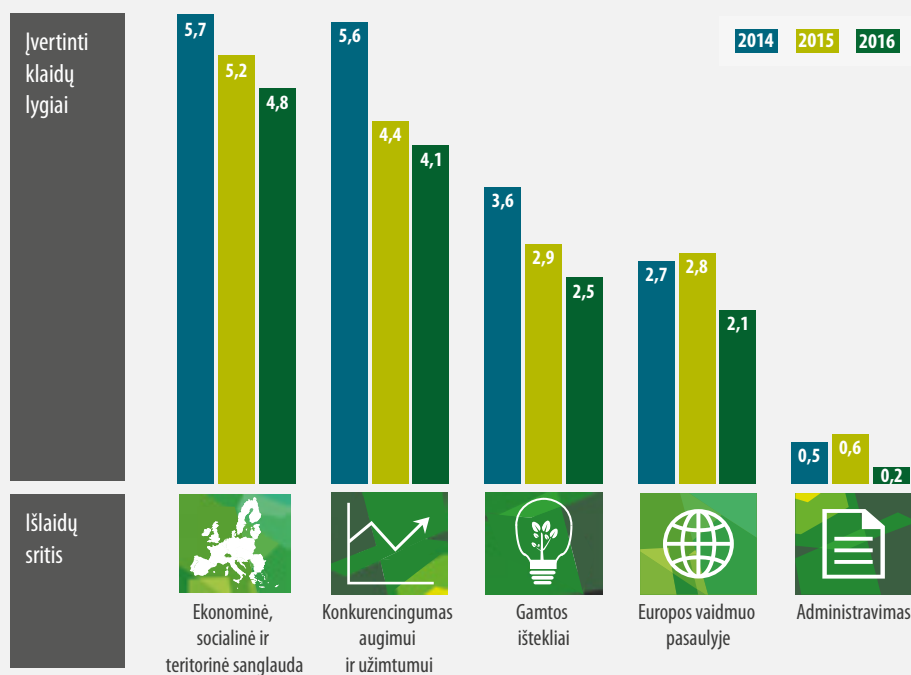

Lazaros S. Lazarou, už metinę ataskaitą atsakingas Audito Rūmų narys.

Palanki nuomonė	Klaidų lygis žemesnis nei 2 %
Sąlyginė nuomonė	Klaidų lygis aukštesnis nei 2 %, tačiau tik keliuose biudžeto srityse
Neigiama nuomonė	Klaidų lygis aukštesnis nei 2 % visame biudžete

„2016 m. metinė ataskaita yra istorinė, kadangi ji ganėtinai skiriasi nuo ankstesnių. Pirmą kartą mes pateikėme sąlyginę, o ne neigiamą nuomonę dėl išlaidų atitikties.“

Įvertintų klaidų lygių ES išlaidų srityse palyginimas (2014–2016 m.)

Suinteresuotosioms institucijoms taip pat reikia informacijos apie ES išlaidų rezultatus

„Šių metų sąlyginė nuomonė atspindi didelį pagerėjimą ES finansuose. Ateityje naujai įvertinsime, kaip mes turime audituoti ES biudžetą:

- *labiau atsižvelgsime į vidaus kontrolės priemones Europos Komisijoje ir valstybėse narėse tam, kad galėtume geriau skatinti atskaitomybę ir toliau gerinti ES finansų valdymą;*
- *taip pat daugiau dėmesio skirsime veiksmingumui, kad galėtume užtikrinti mūsų piliečiams, jog jų pinigai panaudojami naudingai.“*

Apie dėmesį ES išlaidų veiksmingumui ir pasiektiems rezultatams taip pat kalbėjo Parlamento pranešėjas dėl 2016 m. biudžeto įvykdymo patvirtinimo, Europos Parlamento narys Joachim Zeller:

„Klaidų lygiai ir tai ar, pavyzdžiui, struktūrinių fondų pinigai buvo panaudoti pagal taisykles, yra svarbūs klausimai, tačiau mes taip pat turime atsižvelgti į tai, kas buvo pasiekta.“

Audito Rūmų pirmininkas Klaus-Heiner Lehne pristato metinę ataskaitą Europos Parlamento plenarinėje sesijoje; 2017 m. spalio 4 d., Strasbūras.

Joachim Zeller, EP narys, pranešėjas dėl 2016 m. biudžeto įvykdymo patvirtinimo.

Mūsų veikla

Metinė ataskaita dėl Europos plėtros fondų

Iš Europos plėtros fondų (EPF) teikiama finansinė parama Afrikos, Karibų baseino ir Ramiojo vandenyno (AKR) valstybėms bei užjūrio šalims ir teritorijoms (UŠT). Šiuos fondus finansuoja valstybės narės ir juos atskirai nuo ES biudžeto valdo Europos Komisija, o tam tikrose pagalbos srityse – Europos investicijų bankas (EIB).

Viešųjų pirkimų taisyklių nesilaikymas lėmė maždaug trečdalį EPF bendro klaidų lygio. Kiti svarbūs klaidų tipai apima išlaidas, kurios faktiškai nebuvo patirtos arba kurios yra netinkamos finansuoti.

Mūsų metinė ataskaita dėl EPF yra skelbiama kartu su mūsų metine ataskaita dėl ES biudžeto, ją galima rasti mūsų svetainėje (eca.europa.eu).

Specialiosios metinės ataskaitos

Visoje Europos Sąjungoje įsikūrusios ES agentūros, kitos įstaigos ir bendrosios įmonės vykdo specialias užduotis ES piliečiams gyvybiškai svarbiose srityse, tokiose kaip sveikatos, saugos, saugumo, laisvės, teisingumo ir mokslinių tyrimų.

2017 m. auditavome, ar jų finansinės ataskaitos yra patikimos ir ar jose atspindimos operacijos atitinka taisykles. Rengdami savo nuomonę apie jų finansines ataskaitas, mes atsižvelgėme, kur įmanoma, į privačių audito įmonių atliktą audito darbą. Mes taip pat auditavome „Sisnet“ ryšių infrastruktūrą, Europos mokyklas, Bendros pertvarkymo valdybos neapibrėžtuosius įsipareigojimus ir bendrosios įmonės „Galileo“ likvidavimą. Mes dirbome konsoliduodami rezultatus ir 2018 m. tikimės paskelbti vieną bendrą ataskaitą dėl agentūrų.

Pagrindinė informacija

2016 m. EPF biudžetas	3,4 milijardo eurų
Audituota suma	2,8 milijardo eurų
Finansinės ataskaitos	patikimos
Pajamos	be klaidų
Mokėjimai	veikiami reikšmingo klaidų lygio (3,3 % įvertintas klaidų lygis)

Pagrindinė informacija

Audito Rūmai auditavo	45 ES agentūras ir kitas įstaigas, 8 bendrąsias įmones
Bendras 2016 m. biudžetas	5,2 milijardo eurų
Iš viso darbuotojų 2016 m.	Apie 11 000
Audito Rūmai paskelbė	55 specialiąsias metines ataskaitas, įskaitant dvi apibendrinamąsias ataskaitas

Mūsų veikla

Agentūros (3,4 milijardo eurų biudžetas, 10 364 darbuotojai)

Mūsų audito metu nustatyta, kad visų 41 agentūros finansinėse ataskaitose padėtis atspindima tikrai ir teisingai. Visų agentūrų finansinėse ataskaitose atspindimos finansinės operacijos buvo teisėtos ir tvarkingos, išskyrus Europos prieglobsčio paramos biuro atveju, kuriam pateikėme sąlyginę nuomonę dėl to, kad nebuvo laikomasi viešųjų pirkimų principų.

Bendrosios įmonės (1,8 milijardo eurų biudžetas, 633 darbuotojai)

Visų aštuonių bendrųjų įmonių finansinės ataskaitos buvo patikimos. Jų 2016 m. finansinė būklė, operacijų ir pinigų srautų rezultatai visais reikšmingais aspektais yra pateikti teisingai.

Be to, septynių bendrųjų įmonių finansinėse ataskaitose atspindimos operacijos atitiko taisykles, išskyrus bendrosios įmonės ECSEL atveju, kuriai pateikėme sąlyginę nuomonę, kadangi negalėjome gauti pakankamo patikinimo dėl jos vidaus kontrolės priemonių patikimumo atliekant 7BP dotacijų mokėjimus.

Visas mūsų specialiąsias metines ataskaitas ir dvi apibendrinamąsias ataskaitas galima rasti svetainėje (eca.europa.eu).

Specialiosios ataskaitos

2017 m. paskelbėme 28 specialiąsias ataskaitas. Specialiosiose ataskaitose visų pirma tikrinome, ar buvo pasiekti atrinktų ES politikų ir programų tikslai, ar buvo veiksmingai ir efektyviai pasiekti rezultatai ir ar ES finansavimu buvo sukurta pridėtinė vertė. Mes taip pat pateikėme rekomendacijas, kaip padėti pagerinti, pavyzdžiui, taupant finansus, taikant geresnius darbo metodus, vengiant švaistymo arba efektyviau siekiant numatytų politikos tikslų.

Specialiosiose ataskaitose dėmesys skiriamas ES politikų ir programų veiksmingumo, efektyvumo ir ekonomiškumo tikrinimui

Mūsų specialiosiose ataskaitose atsižvelgiama į temas, kurios atspindi sunkumus, su kuriais susiduria ES, pavyzdžiui: tvarus ir aplinką tausojantis gamtos išteklių naudojimas, augimo skatinimas ir įtraukties didinimas, migracijos ir pasaulinio vystymosi problemos, bendra rinka ir bankų sąjunga bei atsakinga ir efektyvi Europos Sąjunga.

Čia plačiau aptarsime dvi iš 28 specialiųjų ataskaitų: vieną – dėl maisto atliekų, kurioje nagrinėjome, ar ES politikos yra pritaikytos kovoti su šia problema visoje maisto tiekimo grandinėje; kitą – dėl Graikijos finansų krizės, kurioje nagrinėjome ES atsaką į finansų ir skolos krizę vienoje iš jos valstybių narių vykdant ekonominio koregavimo programas.

Specialioji ataskaita „Kova su maisto atliekomis: galimybė pagerinti išteklių naudojimo efektyvumą maisto tiekimo grandinėje“

Maisto atliekos yra visuotinė problema

Maisto atliekos yra visuotinė problema, kuri pastaraisiais metais įgavo svarbos viešojoje ir politinėje darbotvarkėje, ypač atsižvelgiant į poreikį pamaitinti didėjančią pasaulio populiaciją. Dabartiniiais vertinimais, pasauliniu mastu apie trečdalis maisto, pagaminamo žmonių vartojimui, virsta atliekomis arba prarandama ir dėl to patiriamos didelės ekonominės ir aplinkosaugos sąnaudos.

Auditoriai nagrinėjo, koks galėtų būti ES vaidmuo kovoje su maisto atliekomis

Mes visų pirma peržiūrėjome veiksmus, kurių iki šiol buvo imtasi, ir tai, kaip įvairios ES politikos priemonės padeda mažinti maisto atliekas. Mes daugiausia dėmesio skyrėme prevenciniams veiksams ir dovanojimui, kuriems teikiama pirmenybė kovoje su maisto atliekomis.

Mūsų auditoriai kalbėjosi su Komisijos už šią politiką atsakingų departamentų darbuotojais, peržiūrėjo dokumentus ir atliko audito vizitus penkiose valstybėse narėse: Italijoje (Lacijuje), Nyderlanduose, Portugalijoje, Rumunijoje ir Suomijoje. Jie lankėsi atitinkamose ministerijose ir atliko vizitus vietoje. Be to, jie konsultavosi su atitinkamomis suinteresuotomis šalimis maisto gamybos, mažmeninės prekybos, mokslinių tyrimų ir labdaros sektoriuose.

„ES gali ir turėtų padaryti daugiau, kad būtų veiksmingai kovojama su maisto atliekomis“, – teigia ES auditoriai

Mūsų auditoriai padarė išvadą, kad nors yra keletas ES politikos sričių, kuriose gali būti kovojama su maisto atliekomis, šis potencialas nėra išnaudotas. Iki šiol vykdyti veiksmai buvo išsisklaidę ir pavieniai, be to, trūksta koordinavimo Komisijos lygmeniu. Mūsų ataskaitoje nurodytos kelios galimybės, kuriomis nebuvo pasinaudota, ir galimi patobulinimai, kuriems nereikėtų naujų teisės aktų ar daugiau viešųjų lėšų, ir rekomenduojama geriau suderinti esamas politikas ir aiškų politikos tikslą sumažinti maisto švaistymą.

Ataskaitą pateikėme Europos Parlamento Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komitetui ir Biudžeto kontrolės komitetui, ES Tarybai ir įvairiems nacionaliniams parlamentams visoje ES. Europos Parlamentas ir Taryba palankiai įvertino ataskaitą ir patvirtino jos rekomendacijas. Ataskaita taip pat buvo plačiai nušviesta žiniasklaidoje, visų pirma socialiniuose tinkluose.

Specialioji ataskaita „Komisijos intervenciniai veiksmai dėl Graikijos finansų krizės“

Graikijai reikėjo pagalbos, siekiant užtikrinti jos finansinį stabilumą

2008 m. finansų krizė paskatino ekonominį nuosmukį ir skolos krizę Europoje, dėl kurių išryškėjo Graikijos ekonomikos pažeidžiamumas. Nuo 2010 m. balandžio mėn. Graikija nebegalėjo tinkamai savęs finansuoti finansų rinkose, todėl jai prireikė finansinės pagalbos iš euro zonos valstybių narių ir Tarptautinio valiutos fondo (TVF).

Nuo tada Graikija dalyvavo trijose Europos Komisijos, Europos Centrinio Banko ir TVF (vadinamosios „Troikos“) valdomose ekonominio koregavimo programose. Trečiojoje taip pat dalyvavo Europos stabilumo mechanizmas (ESM). Pagalba, kurios bendra vertė sudarė 368,6 milijardo eurų, buvo teikiama remiantis politinėmis sąlygomis, nustatytomis Graikijos institucijų ir skolintojų susitarimu.

Šiomis programomis buvo siekiama įtvirtinti stabilią ekonominę situaciją Graikijoje, patenkinant ekonomikos finansavimo poreikius ir užkertant kelią problemos išplitimui likusioje euro zonoje. Mainais Graikija įsipareigojo įvykdyti įvairias struktūrines reformas.

ES auditoriai tikrino, ar Komisija tinkamai valdė ekonominio koregavimo programas

Šis auditas buvo pastarųjų metų mūsų veiklos auditu, susijusiu su veiksmais ir reformomis atsižvelgiant į 2008 m. finansų krizę, ciklo dalis. Mūsų auditoriai vertino, kaip Komisija taikė pirmas dvi programas Graikijai ir rengė trečiąją programą. Jie peržiūrėjo dokumentus, susijusius su ES finansinės pagalbos programomis, analizavo programų sąlygas ir kalbėjosi su Komisijos darbuotojais, nacionalinėmis institucijomis (pavyzdžiui, sektorių ministerijomis), Graikijos banku, verslo sąjungomis, suinteresuotosiomis šalimis ir TVF, ESM ir EBPO darbuotojais.

„Graikijos ekonominio koregavimo programos prisidėjo prie pertvarkymų, nors ir buvo trūkumų“, – teigia ES auditoriai

Mūsų auditoriai padarė išvadą, kad Graikijos ekonominio koregavimo programos suteikė trumpalaikį finansinį stabilumą ir buvo sudarytos galimybės tam tikrai reformos pažangai. Tačiau programos padėjo Graikijai atsigauti tik iš dalies. Jie taip pat pažymėjo, kad Komisija neturėjo ankstesnės patirties valdyti tokį procesą, kad programų sąlygos nebuvo nei pakankamai suskirstytos pagal svarbą, nei integruotos į platesnę Graikijos strategiją ir kad programų makroekonominės prielaidos buvo nepakankamai pagrįstos.

Šią specialiąją ataskaitą pateikėme Europos Parlamento Biudžeto kontrolės komitetui ir suinteresuotosioms institucijoms Graikijoje. Iš visų mūsų 2017 m. specialiųjų ataskaitų šiai ataskaitai buvo skirtas didžiausias žiniasklaidos dėmesys.

Reikšmingi įvykiai

Audito Rūmų 40 metų veiklos sukaktis

2017 m. spalio 12 d., „Hémicycle“, Liuksemburgas

Mūsų institucijos įsteigimo 40-asis jubiliejus buvo pažymėtas oficialiomis iškilmėmis, kuriose dalyvavo Jų Karališkosios Prakilnybės Liuksemburgo Didysis Hercogas ir Didžioji Hercogienė ir šalies Ministras Pirmininkas Xavier Bettel.

Iškilmės pradėjo mūsų Pirmininkas Klaus-Heiner Lehne, vėliau kalbas sakė Europos Parlamento Pirmininkas Antonio Tajani, Estijos Prezidentė Kersti Kaljulaid ir Europos Komisijos Pirmininkas Jean-Claude Juncker.

Be šios ceremonijos, mes taip pat surengėme metinę konferenciją, kurioje dalyvavo ES valstybių narių aukščiausiųjų audito institucijų (AAI) vadovai (ES ryšių palaikymo komitetas) ir šalių kandidačių ir potencialių šalių kandidačių AAI vadovai.

Iš kairės į dešinę: Audito Rūmų narys Henri Grethen, Liuksemburgo ministras pirmininkas Xavier Bettel, Estijos prezidentė Kersti Kaljulaid, Audito Rūmų pirmininkas Klaus-Heiner Lehne, Jų Karališkosios Prakilnybės Liuksemburgo Didysis Hercogas ir Didžioji Hercogienė, Europos Parlamento pirmininkas Antonio Tajani, Europos Komisijos pirmininkas Jean-Claude Juncker.

Audito Rūmų konferencija dėl jaunimo užimtumo: atsižvelgimas į sunkumus ir sprendimų ieškojimas

2017 m. gegužės 10 d., Europos Parlamentas, Briuselis

Ši konferencija buvo surengta po to, kai buvo paskelbta mūsų specialioji ataskaita dėl Jaunimo garantijų iniciatyvos, kurioje, kaip ir kitose ataskaitose, buvo nagrinėjamas ES politikų, kuriomis siekiama padėti spręsti jaunimo nedarbo ES valstybėse narėse problemą, veiksmingumas. Šios konferencijos metu narė pranešėja Iliana Ivanova ir auditoriai diskutavo su aukšto lygio ES institucijų atstovais, įdarbinimo organizacijomis ir jaunimu, ar ES politikos davė rezultatų, ir aptarė geriausias ateities galimybes.

Iš kairės į dešinę: Komisijos narė Marianne Thyssen, EP pirmininko pavaduotojas Pavel Telička, Audito Rūmų pirmininkas Klaus-Heiner Lehne, EK pirmininko pavaduotojas Valdis Dombrovskis, Audito Rūmų narė Iliana Ivanova, EP narė Martina Dlabajová.

Audito Rūmų konferencija dėl ES veiksmų energetikos ir klimato kaitos srityse

2017 m. spalio 17 d., Europos Parlamentas, Briuselis

Ši konferencija buvo mūsų darbo, susijusio su padėties apžvalga dėl ES veiksmų energetikos ir klimato srityje, kurią paskelbėme 2017 m. rugsėjo mėn. ir vėliau pristatėme Jungtinių Tautų klimato kaitos konferencijoje (COP23) Bonoje, dalis. Joje šios srities viešojo ir privačiojo sektorių suinteresuotosios šalys ir pagrindiniai paramos teikėjai galėjo aptarti ateities uždavinius.

Konferenciją surengėme kartu su Europos Parlamento tyrimų tarnyba. Konferenciją pradėjo narys pranešėjas Phil Wynn Owen ir Europos Parlamento Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komiteto pirmininkas Jerzy Buzek. Joje dalyvavo valstybių narių, ES institucijų, aukščiausiųjų audito institucijų, NVO atstovai, ekspertų grupės, Europos Parlamento nariai, mokslo srities darbuotojai ir mūsų auditoriai.

Iš kairės į dešinę: Audito Rūmų narys Phil Wynn Owen, EP narys Jerzy Buzek, Parlamento tyrimų tarnybos generalinis direktorius Anthony Teasdale.

Audito Rūmų simpoziumas dėl reglamentavimo poveikio analizės

2017 m. lapkričio 23 ir 24 d., Audito Rūmai, Liuksemburgas

Į šį dviejų dienų simpoziumą, skirtą reglamentavimo poveikio analizei aptarti, susirinko apie 100 dalyvių: mokslo srities darbuotojai, ekspertų grupės, mokslinių centrų, tarptautinių organizacijų ir Europos Sąjungos, nacionalinių ir vietinių institucijų atstovai. Jie pateikė savo pranešimus remiantis atviru kvietimu teikti paraišką, o simpoziumo metu juos pristatė ir aptarė. Simpoziumui vadovavo Audito Rūmų narė Danièle Lamarque, simpoziumas surengtas bendradarbiaujant su moksliniu žurnalu „Politiques et management public“ (Politikos ir viešasis valdymas).

Iš kairės į dešinę: Antverpeno universiteto profesorė Patricia Popelier, Paryžiaus II universiteto profesorius Thomas Perroud, Audito Rūmų narė Danièle Lamarque, Institut Supérieur du Commerce de Paris profesorius Jean-Raphaël Pellas, Bratislavos J. A. Komenskio universiteto profesorė Katarina Staronova.

Ryšiai su suinteresuotosiomis šalimis

Mes glaudžiai bendradarbiaujame su Europos Parlamentu, ES Taryba ir nacionaliniais parlamentais. Tai labai svarbu, nes mūsų darbo poveikis labai priklauso nuo to, kaip jie naudoja mūsų audito rezultatus ir rekomendacijas. Todėl taip pat svarbu, kad mes atsižvelgtume į jų kritiką ir pasiūlymus planuodami savo metinę darbo programą.

Europos Parlamentas

2017 m. vasario mėn. pirmininkas Klaus-Heiner Lehne pristatė 2017 m. darbo programą Parlamento padaliniui, koordinuojančiam savo komitetų darbą – Komitetų pirmininkų sueigai (KPS). Jis paragino visus Parlamento nuolatinius komitetus pateikti galimas audito užduotis mūsų 2018 m. darbo programai. Trys ketvirtadaliai Parlamento komitetų pateikė savo pasiūlymus ir mes šiuo metu savo darbo programoje iš jų atsižvelgėme į du trečdalius.

Nuomonėmis apsiikeičia Europos Parlamento komitetų pirmininkų sueigos (KPS) nariai ir jos pirmininkė Cecilia Wikström.

Mūsų veikla

2017 m. balandžio mėn. pirmininkas K.-H. Lehne dalyvavo Parlamento 2015 m. biudžeto įvykdymo patvirtinimo plenarinėje diskusijoje. 2017 m. rugsėjo mėn. ir spalio mėn. jis pristatė mūsų 2016 m. metinę ataskaitą Parlamento biudžeto kontrolės komitete (CONT) ir plenarinėje sesijoje. 2017 m. lapkričio mėn. Parlamento frakcijų pirmininkų sueiga pakvietė pirmininką K.-H. Lehne dalyvauti savo posėdyje, siekiant aptarti mūsų strategiją ir darbo programą.

Yra įprasta, kad mūsų nariai CONT pristato mūsų ataskaitas ir kitus darbus. Per visus metus šiame komitete turėjome apie 60 pristatymų. Mūsų nariai taip pat keičiasi nuomonėmis su kitais nuolatiniais komitetais ir delegacijomis. 2017 m. mes savo ataskaitas pateikėme 23 posėdžiuose, daugiausia žemės ūkio ir kaimo plėtros, pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos bei regioninės plėtros, užimtumo ir socialinių reikalų komitetuose.

Be to, mūsų nariai dalyvavo Žemės ūkio ir kaimo plėtros komiteto ir Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komitetų koordinatorių posėdžiuose, kadangi šie komitetai ypač domėjosi mūsų darbu. Be to, Parlamentas mus pakvietė mūsų specialiąją ataskaitą dėl migracijos krizės centrų pristatyti savo konferencijoje dėl migracijos valdymo.

Audito Rūmų pirmininkas Klaus-Heiner Lehne ir Europos Parlamento pirmininkas Antonio Tajani spaudos konferencijoje po posėdžio su Parlamento politinių grupių vadovais, 2017 m. lapkričio mėn., Strasbūras.

Taryba

2017 m. birželio mėn., Maltai pirmininkaujant Tarybai, pirmininkas K.-H. Lehne ir narys Leo Brincat (Malta) Valetoje (Maltoje) susitiko su Maltos Europos reikalų ministre Helena Dalli ir už ES lėšas ir socialinį dialogą atsakingu parlamentiniu sekretoriumi Aaronu Farrugia. 2017 m. rugsėjo mėn., Estijai pirmininkaujant Tarybai, mūsų pirmininkas, narys Juhan Parts (Estija) ir už ryšius su kitomis institucijomis atsakingas narys Rimantas Šadžius Taline susitiko su Estijos ministru pirmininku Jūri Ratas ir Finansų ministru Toomas Tõniste.

Per visus metus abiejų Tarybai pirmininkaujančių valstybių atstovai taip pat lankėsi mūsų institucijoje Liuksemburge.

2017 m. lapkričio mėn. pirmininkas K.-H. Lehne mūsų metinę ataskaitą pristatė ES finansų ministrams ECOFIN (Ekonomikos ir finansų reikalų taryboje) Briuselyje.

Darbinio lygmeniu pagrindinė institucija, su kuria mes bendraujame, yra Tarybos biudžeto komitetas, atsakingas už biudžeto klausimus, taip pat ir biudžeto įvykdymo patvirtinimo procedūrą. 2017 m. mūsų auditoriai, pristatydami mūsų ataskaitas, dalyvavo keliuose kitų Tarybos parengiamųjų organų (daugiausia Tarybos struktūrinių priemonių, aplinkos, finansinių ir žemės ūkio klausimų darbo grupių) posėdžiuose.

Maltos finansų ministras Edward Scicluna (dešinėje) lankosi Europos Audito Rūmuose 2017 m. kovo 29 d. Su Audito Rūmų nariu Leo Brincat (kairėje) ir Audito Rūmų pirmininku Klaus-Heiner Lehne (viduryje).

Valstybių narių vyriausybės ir parlamentai

2017 m. pirmininkas K.-H. Lehne ES valstybėse narėse susitiko su aukšto lygio valdžios atstovais: Lenkijos prezidentu Andrzej Duda Varšuvoje, Portugalijos prezidentu Marcelo Rebelo de Sousa ir Ministru pirmininku António Costa Lisabonoje, Ispanijos ministru pirmininku Mariano Rajoy Madride, Prancūzijos Europos reikalų ministre Nathalie Loiseau, Viešųjų veiksmų ir sąskaitų ministru Gérald Darmanin Paryžiuje, jis taip pat susitiko su Sabine Thillaye, Nacionalinės asamblėjos Europos reikalų komiteto pirmininke. Šių vizitų metu jį, atitinkamai, lydėjo Audito Rūmų nariai Janusz Wojciechowski (Lenkija), João Figueiredo (Portugalija), Baudilio Tomé Muguruza (Ispanija) ir Danièle Lamarque (Prancūzija).

Susitikimas su Lenkijos prezidentu Andrzej Duda (Varšuva, 2017 m. vasario mėn.).

Susitikimas su Ispanijos ministru pirmininku Mariano Rajoy (Madridas, 2017 m. kovo mėn.).

2017 m. mūsų nariai 2016 m. metinę ataskaitą pristatė nacionaliniams parlamentams 14 valstybių narių: Čekijoje, Graikijoje, Ispanijoje, Kipre, Latvijoje, Lietuvoje, Liuksemburge, Maltoje, Nyderlanduose, Lenkijoje, Portugalijoje, Slovėnijoje, Suomijoje ir Švedijoje. Jie taip pat atitinkamiems nacionaliniams parlamentiniams komitetams pristatė kelias specialiąsias ataskaitas.

Susitikimas su Prancūzijos Viešųjų veiksmų ir sąskaitų ministru Gérald Darmanin (Paryžius, 2017 m. gruodžio mėn.).

Mūsų veikla

Bendradarbiavimas su aukščiausiosiomis audito institucijomis

Valstybių narių aukščiausiųjų audito institucijų ES ryšių palaikymo komitetas

2017 m. surengėme metinį 28 ES valstybių narių aukščiausiųjų audito institucijų (AAI) vadovų ES ryšių palaikymo komitetą ir jam pirmininkavome. Diskusijų metu buvo aptarta AAI funkcija atgaunant ES piliečių pasitikėjimą nacionalinėmis ir viršvalstybinėmis valdžios institucijomis.

Be to, mes prisidėjome prie ES bankų sąjungos, struktūrinių fondų, strategijos „Europa 2020“, mokesčių politikos audito, pridėtinės vertės mokesčio, viešojo sektoriaus apskaitos standartų ES valstybėms narėms (EPSAS) ir kovos su pažeidimais ir sukčiavimu ir jų prevencijos darbo struktūrų veiklos arba patys šioje veikloje dalyvavome.

ES ryšių palaikymo komiteto posėdis, 2017 m. spalio mėn., Audito Rūmai, Liuksemburgas.

ES šalių kandidačių ir potencialių šalių kandidačių AAI tinklas

Mes taip pat remiame ES šalių kandidačių ir potencialių šalių kandidačių (Albanijos, Bosnijos ir Hercegovinos, buvusiosios Jugoslavijos Respublikos Makedonijos, Kosovo*, Juodkalnijos, Serbijos ir Turkijos) AAI, visų pirma per į Ryšių palaikymo komitetą panašų tinklą. 2017 m. septyni AAI tinklo auditoriai dalyvavo mūsų stažuočių programoje. Mes taip pat aktyviai prisidėjome prie kelių šio tinklo posėdžių ir veiklos, nagrinėdami, pavyzdžiui, kovos su sukčiavimu ir korupcija temas ir rengdami finansinio ir atitikties audito praktinius seminarus.

Be to, mes dalyvavome lygiagrečiame veiklos audite dėl viešųjų pirkimų, kuriam vadovavo Švedijos AAI.

2017 m. spalio mėn. taip pat organizavome AAI tinklo vadovų posėdį, skirtą patvirtinti 2018 m. darbo planą, ir jame dalyvavome.

* Šis pavadinimas nekeičia pozicijų dėl statuso ir atitinka JT ST rezoliuciją 1244 bei TTT nuomonę dėl Kosovo nepriklausomybės deklaracijos.

ES ryšių palaikymo komiteto diskusijos Audito Rūmų konferencijų salėje.

INTOSAI, EUROSAI

2017 m. mes toliau aktyviai dalyvavome ir prisidėjome prie INTOSAI veiklos, visų pirma kaip Profesinių standartų komiteto pavaduotojas ir finansinio audito ir apskaitos, atitikties ir veiklos audito pakomitečių narys. Mes taip pat aktyviai dalyvavome kitų INTOSAI ir EUROSAI darbo grupių veikloje. Mūsų, kaip EUROSAI valdybos nario įgaliojimai baigėsi X EUROSAI kongresu 2017 m. gegužės mėn.

- INTOSAI – Tarptautinė aukščiausiųjų audito institucijų organizacija
- EUROSAI – Europos aukščiausiųjų audito institucijų organizacija

EUROSAI aplinkosaugos audito darbo grupė, 2017 m. spalio mėn., Liuksemburgas.

Narių kolegija

Mūsų nariai skiriami šešerių metų kadencijai, kuri gali būti pratęsta. Savo pareigas jie atlieka visiškai nepriklausomai ir vadovaujasi bendru Europos Sąjungos interesu. Prieš eidami pareigas jie duoda priesaiką Europos Teisingumo Teismui.

Audito Rūmuose dirba 28 nariai – po vieną iš kiekvienos ES valstybės narės. Narius, atsižvelgdama į atitinkamų valstybių narių nacionalinių vyriausybių pateiktas kandidatūras ir pasikonsultavusi su Europos Parlamentu, skiria ES Taryba.

2017 m. Taryba paskyrė du narius:

- Juhan Parts (Estija) nuo 2017 m. sausio 1 d.
- Ildikó Gáll-Pelcz (Vengrija) nuo 2017 m. rugsėjo 1 d.

Pirmininkas

Nariai iš savo tarpo išrenka Pirmininką trejų metų kadencijai, kurią galima pratęsti. Pirmininkas užtikrina *primus inter pares* (pirmojo tarp lygių) funkciją. Be kitų savo pareigų, Pirmininkas prižiūri mūsų darbo veiksmingumą ir atstovauja mūsų institucijai išorėje. Klaus-Heiner Lehne (Vokietija) buvo išrinktas pirmininku 2016 m. rugsėjo mėn.

Audito kolegijos ir komitetai

Nariai yra paskiriami į vieną iš penkių mūsų audito kolegijų, kuriose yra tvirtinamos ataskaitos, nuomonės ir kiti peržiūra pagrįsti dokumentai. Kiekviena kolegija savo darbe vadovaujasi kuria nors ES politikos tema. Joms vadovauja seniūnas, kurį iš savo narių išrenka kiekviena kolegija. Kiekvienas narys yra atsakingas už savo paties audito užduotis. Jiems talkina asmeninis kabinetas.

2017 m. gruodžio mėn. mūsų penkių kolegijų seniūnai buvo Phil Wynn Owen (Jungtinė Karalystė), Iliana Ivanova (Bulgarija), Karel Pinxten (Belgija), Baudilio Tomé Muguruza (Ispanija) ir Lazaros S. Lazarou (Kipras). Danièle Lamarque (Prancūzija) pirmininkavo mūsų Audito kokybės kontrolės komitetui. Rimantas Šadžius (Lietuva) buvo atsakingas už ryšių su kitomis institucijomis koordinavimą.

Sprendimus dėl platesnių strateginių ir administracinių klausimų priima administracinis komitetas ir prirėkus visų narių kolegija. Abiems pirmininkauja Pirmininkas.

Audito Rūmų nariai 2017 metais turėjo 21 kolegijos posėdį. Nuotrauka iš jų 2017 m. rugsėjo 7 d. kolegijos posėdžio.

Europos Audito Rūmai: organizacinė struktūra 2017 m. gruodžio 31 d.

Pirmininkas

Klaus-Heiner LEHNE
Vokietija

I kolegija
Tvarus gamtos
išteklių naudojimas

Seniūnas
Phil WYNN OWEN
Jungtinė Karalystė

Nikolaos MILIONIS
Graikija

Janusz WOJCIECHOWSKI
Lenkija

Samo JEREB
Slovėnija

João FIGUEIREDO
Portugalija

II kolegija
Investicijos, skirtos
sanglaudai, augimui
ir įtraukčiai

Seniūnas
Iliana IVANOVA
Bulgarija

Henri GRETHEN
Liuksemburgas

Ladislav BALKO
Slovakija

George PUFAN
Rumunija

Oskar HERICS
Austrija

III kolegija
Išorės veiksmai,
saugumas ir
teisingumas

Seniūnas
Karel PINXTEN
Belgija

Hans Gustaf WESSBERG
Svedija

Ville ITÄLÄ
Suomija

Bettina JAKOBSEN
Danija

Juhan PARTS
Estija

IV kolegija
Rinkų reguliavimas
ir konkurencinga
ekonomika

Seniūnas
Baudilio TOMÉ MUGURUZA
Ispanija

Kevin CARDIFF
Airija

Neven MATES
Kroatija

Alex BRENNINKMEIJER
Nyderlandai

Rimantas ŠADŽIUS
Lietuva

Ildikó GÁLL-PELCZ
Vengrija

V kolegija
Sąjungos
finansavimas ir
administravimas

Seniūnas
Lazaros S. LAZAROU
Kipras

Pietro RUSSO
Italija

Jan GREGOR
Čekija

Mihails KOZLOVS
Latvija

Leo BRINCAT
Malta

**Audito kokybės
kontrolės
komiteto narys**

Danièle LAMARQUE
Prancūzija

Strategija

Ateinantys treji metai bus ypač svarbūs Europos Sąjungai priimant lemiamus sprendimus. Mes pripažįstame, kad norint sėkmingai spręsti uždavinius, su kuriais susiduria Europos Sąjunga, ES piliečiams būtina teikti aiškią, patikimą ir prieinamą informaciją. Jie turi matyti, kad ES veikia vieningai, kaip teisinė valstybė, kad ji rūpestingai panaudoja mokesčių mokėtojų lėšas, aiškiai žino savo tikslus ir pasiekia žadėtų rezultatų. Veikdami kaip ES išorės auditorius, mes galime prie to prisidėti.

Mūsų strategija 2018–2020 m.: pasitikėjimo stiprinimas vykdant nepriklausomą auditą

2017 m. liepos mėn. mes paskelbėme savo strategiją 2018–2020 m. laikotarpiui, kurioje nurodėme keturis strateginius tikslus:

- gauti aiškias žinias iš mūsų auditorijos;
- daugiau dėmesio skirti ES veiksmų veiksmingumo aspektams;
- padidinti patikinimo pareiškimo pridėtinę vertę; ir
- susieti mūsų organizaciją su mūsų veiklos rezultatais.

Kadangi galiausiai ES yra ne skaičiai, o žmonės

Savo nepriklausomų auditų ataskaitose mes galime pateikti nuomonę, kas yra gerai ir kas ne ES išlaidose ir ES veiksmuose, padėti ES piliečiams nuspręsti, ar ES institucijos jiems duoda naudingų rezultatų ir taip padeda stiprinti pasitikėjimą Europos Sąjunga. Dėl to mūsų auditoriai taip pat turi atkreipti dėmesį į mūsų labiausiai suinteresuotojo subjekto, Europos Sąjungos piliečių, abejones.

2018–2020 m. laikotarpio strategijoje nustatytos penkios prioritetinės sritys ateinančių metų Audito Rūmų darbui.

Tvarus gamtos išteklių naudojimas ir klimato kaita

Investicijos, skirtos sanglaudai, augimui ir įtraukčiai

Migracija, saugumas ir pasaulinio darnaus vystymosi uždaviniai

Bendrosios rinkos veikimas ir tvari pinigų sąjunga

Atsakingas ir efektyvus Sąjungos finansavimas ir administravimas

Mūsų valdymas

Rengdami savo strategiją, mes labai dažnai naudojome vidaus ir išorės konsultacijas. Strategiją aptarėme su savo darbuotojais ir Europos Parlamento nariais, ES valstybių narių atstovais, Europos Komisija, kitomis aukščiausiosios audito institucijomis ir neinstitucinėmis suinteresuotomis šalimis, pavyzdžiui, mokslinės sferos darbuotojais, ekspertų grupėmis, nevyriausybinėmis organizacijomis (NVO) ir privačiojo sektoriaus auditoriais.

2018–2020 m. Audito Rūmų strategija pateikta mūsų interneto svetainėje (eca.europa.eu).

Darbo programa

2017 m. sausio mėn. mes priėmėme sprendimą dėl naujų planavimo procedūrų, jas pirmą kartą taikėme 2018 m. metinei darbo programai, kuri buvo parengta praėjusių metų spalio mėnesį.

Pagrindiniai mūsų darbo planavimo pokyčiai yra šie:

- Audito Rūmų audito užduočių portfelio sudarymas;
- centralizuota atrankos procedūra nuo audito idėjų iki potencialių audito užduočių ir galutinių audito pasiūlymų;
- lankstesnis išteklių paskirstymas audito kolegijose, atsižvelgiant į darbo krūvį;
- darbų portfelio išplėtimas, įtraukiant užduotis, susijusias su peržiūra pagrįstais leidiniais; ir
- prioritetinių audito užduočių su trumpesniais terminais nustatymas.

Su Europos Parlamento KPS mes taip pat susitarėme dėl procedūros, pagal kurią visi parlamentiniai nuolatiniai komitetai gali siūlyti Audito Rūmų dėmesiui galimas audito temas.

Mūsų 2018 m. darbo programą galima rasti mūsų interneto svetainėje (eca.europa.eu).

Veiksmingumo vertinimas

2013–2017 m. mes taikėme septynis pagrindinius veiksmingumo rodiklius (PVR), leidžiančius informuoti vadovybę apie pažangą siekiant tikslų, paremti sprendimų priėmimą ir teikti informaciją apie veiksmingumą suinteresuotosioms šalims.

Šie rodikliai buvo skirti įvertinti pagrindinius mūsų darbo kokybės ir poveikio elementus, visų pirma atkreipiant dėmesį į pagrindinių suinteresuotųjų šalių nuomonę ir į tai, kaip efektyviai ir veiksmingai mes panaudojame išteklius.

Nauji veiksmingumo rodikliai 2018–2020 m. laikotarpiui įsigalios 2018 m.

Mūsų darbo kokybė ir poveikis

Mes savo ataskaitų kokybę ir poveikį vertiname atsižvelgdami į suinteresuotųjų šalių vertinimus, ekspertų peržiūras ir atsižvelgimą į jų rekomendacijas, kaip pagerinti ES finansų valdymą. Taip pat vertiname, kaip esame nušviečiami žiniasklaidoje.

Mūsų valdymas

Suinteresuotųjų šalių vertinimas

Mes paprašėme savo pagrindinių suinteresuotųjų šalių ir tos pačios srities institucijų – Europos Parlamento biudžeto kontrolės komiteto ir Biudžeto komiteto, Tarybos biudžeto komiteto, pagrindinių audituojamųjų Komisijoje ir ES agentūrose bei ES AAI vadovų – įvertinti mūsų skelbiamas ataskaitas.

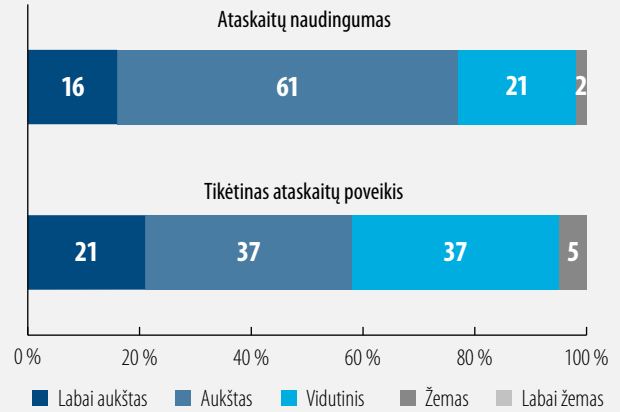
2017 m. panašiai kaip ir ankstesniais metais, didžioji respondentų dalis įvertino mūsų ataskaitų poveikį kaip „didelį“ arba „labai didelį“.

Ekspertų peržiūros

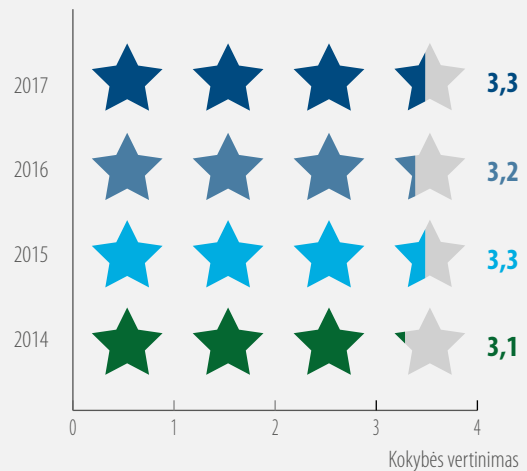
Kiekvienais metais nepriklausomi išorės ekspertai peržiūri mūsų ataskaitų imties turinį ir pateikimą, kad įvertintų jų kokybę. 2017 m. ekspertai įvertino šešias specialiąsias ataskaitas* ir 2016 m. metines ataskaitas. Įvairių ataskaitų aspektų kokybė buvo įvertinta pagal keturių balų vertinimo skalę nuo „labai žemo lygio“ (1) iki „aukštos kokybės“ (4). Pastaraisiais metais rezultatai buvo labai stabilūs, atspindintys pakankamą mūsų ataskaitų kokybę.

* 2017 m. peržiūrintieji ekspertai įvertino 3/2017, 4/2017, 5/2017, 10/2017, 14/2017, 17/2017 specialiąsias ataskaitas.

Suinteresuotųjų šalių vertinimas

Ekspertų atliekamos Audito Rūmų ataskaitų peržiūros

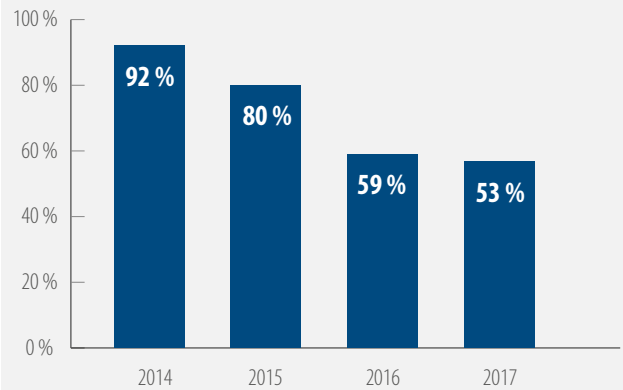
Mūsų valdymas

Atsižvelgimas į rekomendacijas

Visus metus mes nuolat stebėjome, kaip audituojami subjektai įgyvendinimo mūsų rekomendacijas.

2017 m. pabaigoje buvo įgyvendinta 92 % mūsų rekomendacijų, pateiktų 2014 m.

Audito Rūmų rekomendacijų įgyvendinimas pagal metus

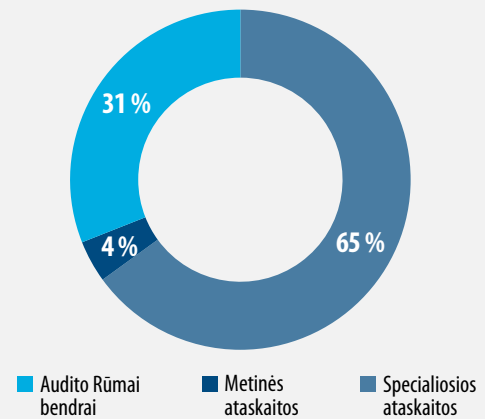

Nušvietimas žiniasklaidoje

Mes taip pat stebime mūsų darbo ir institucijos nušvietimą žiniasklaidoje. 2017 m. mūsų specialiosios ataskaitos sudarė 65 % visų nuorodų apie mūsų darbą ir instituciją interneto žiniasklaidos priemonėse.

Specialiųjų ataskaitų nušvietimas žiniasklaidoje 2016 m. padidėjo 11 %. 2017 m. daugiausia žiniasklaidos dėmesio buvo skirta specialiosioms ataskaitoms dėl Graikijos finansų krizės, migracijos krizės centrų, žuvininkystės kontrolės, žalinimo ir „Natura 2000“ tinklo.

Žiniasklaidos pranešimų temos

Mūsų valdymas

Mūsų specialiųjų ataskaitų aprėpties padidėjimas žinia-sklaidoje 2017 m. susijęs su tendencija, kurią pastebime jau kelerius metus. Nuo mažiau nei 1 500 straipsnių inter-nete 2013 m. šis skaičius 2017 m. išaugo iki beveik 7 000, o vidutinė specialiųjų ataskaitų aprėptis nuo mažiau nei 30 straipsnių 2013 m. išaugo iki beveik 130 m. 2017 m.

Rekordinė aprėptis: mūsų specialiajai ataskaitai dėl Graikijos finansų krizės buvo skirta daugiau nei 2 000 straipsnių internete ir pranešimų socialiniuose tinkluose

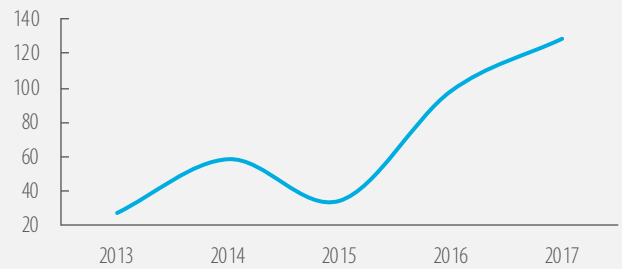
Išteklių panaudojimas

Vertindami veiksmingumą, mes taip pat vertiname mūsų išteklių panaudojimą, visų pirma gebėjimą laiku atlikti auditus, įgyvendinti darbo programą ir užtikrinti savo darbuotojų profesinę kompetenciją.

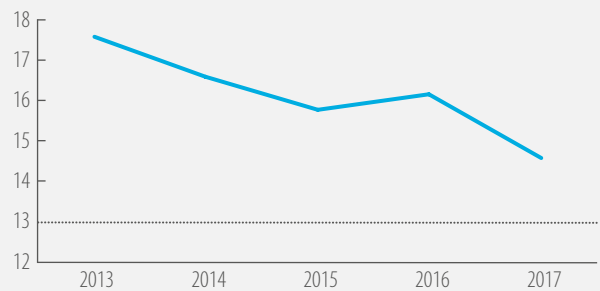
Audito trukmė

2017 m. mums vidutiniškai prireikė 14,6 mėnesio nuo audito užduoties pradžios iki specialiosios ataskaitos patvirtinimo. Tai yra trumpiausias laikas nuo 2013–2017 m. laikotarpio pradžios. Visų metų laikotarpiu paskelbtoms aštuonioms ataskaitoms (29 %) prireikė mažiau nei 13 mėnesių. Laikotarpis iki paskelbimo vidutiniškai sudarė 16 mėnesių, t. y. apie du mėnesius trumpiau nei 2016 m. Ši gerėjimo tendencija rodo, kad priemonėmis, kurios buvo taikytos siekiant Finansiniame reglamente nustatyto 13 mėnesių tikslo, pasiekta rezultatų.

Audito Rūmų specialiosios ataskaitos: vidutinė žinia-sklaidos aprėptis internete, palyginti su specialiųjų ataskaitų skaičiumi

Nuo audito užduoties pradžios iki ataskaitos patvirtinimo

Mūsų valdymas

Ataskaitų skelbimas

2017 m. mes paskelbėme 65 % pradžioje planuotų specialiųjų ataskaitų. Likusios buvo atidėtos ir bus paskelbtos 2018 m. Be to, paskelbėme mūsų planuotas metines ataskaitas ir visas specialiąsias metines ataskaitas.

Profesinis mokymas

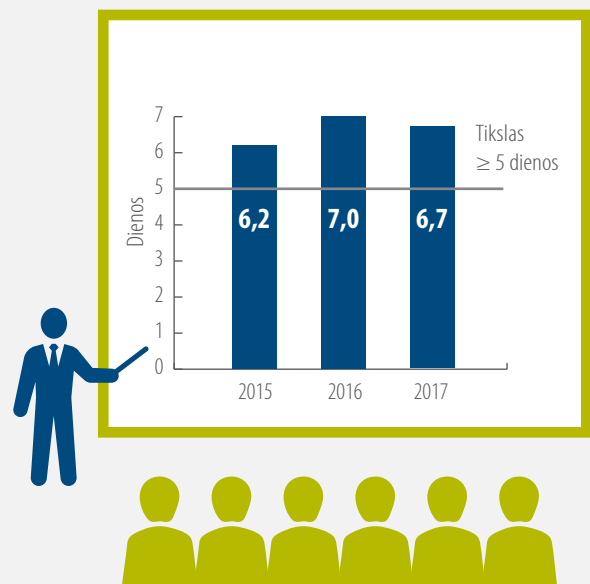
Vadovaudamiesi Tarptautinės buhalterių federacijos paskelbtomis rekomendacijomis, siekiame kasmet mūsų auditoriams suteikti vidutiniškai 40 valandų (5 dienas) profesinio mokymo laiko.

2017 m. mes ir vėl viršijome šį tikslą, skirdami 6,7 dienos profesinio mokymo vienam auditoriui.

Į skaičiavimą įtraukus kalbų kursus, – kurie reikalingi tam, kad auditoriai galėtų efektyviai dirbti savo darbą visose ES valstybėse narėse, – mūsų auditoriams 2017 m. vidutiniškai buvo suteikta 8,3 mokymo dienos.

Kitų darbuotojų atveju siekiame suteikti vidutiniškai 16 valandų (2 dienas) profesinio mokymo laiko (nesusijusio su kalbų mokymu) vienam darbuotojui per metus. 2017 m. mes pasiekėme šį tikslą, vidutiniškai skirdami 2,3 dienas.

Vidutinis profesinio mokymo dienų skaičius vienam auditoriui per metus

Darbuotojų pasiskirstymas

2017 m. mes baigėme planuotą 5 % darbuotojų sumažinimo per 5 metų laikotarpį (2013–2017 m.) procedūrą, kaip numatyta 2013 m. gruodžio mėn. Tarpinstituciniame susitarime dėl biudžetinės drausmės ir patikimo finansų valdymo.

2017 m. pabaigoje mūsų institucijoje dirbo 853 pareigūnai ir laikinieji darbuotojai, iš kurių 548 – audito kolegijoje, įskaitant 118 darbuotojų narių kabinetuose.

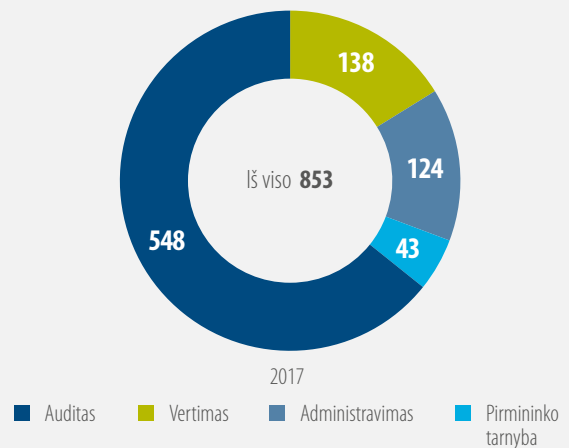
Įdarbinimas

Mūsų darbuotojai turi plataus spektro akademinę ir profesinę patirtį. Mūsų įdarbinimo politika grindžiama bendraisiais ES institucijų principais ir įdarbinimo sąlygomis, mes skatiname lygias galimybes visais lygmenimis.

Audito Rūmuose dirba nuolatiniai pareigūnai ir laikinieji darbuotojai. Paprastai atvirus konkursus darbo vietoms užimti rengia Europos personalo atrankos tarnyba (EPSO). 2017 m. mes įdarbinome 72 darbuotojus: 29 pareigūnus, 13 laikinųjų darbuotojų, 24 sutartininkus (septyni jų išėjo iš Audito Rūmų metams nepasibaigus) ir šešis komandiruotuosius nacionalinius ekspertus.

Mes taip pat suteikėme 71 įvairias, trijų–penkių mėnesių stažuotes universiteto diplomą turintiems asmenims.

Audito Rūmų darbuotojų pasiskirstymas

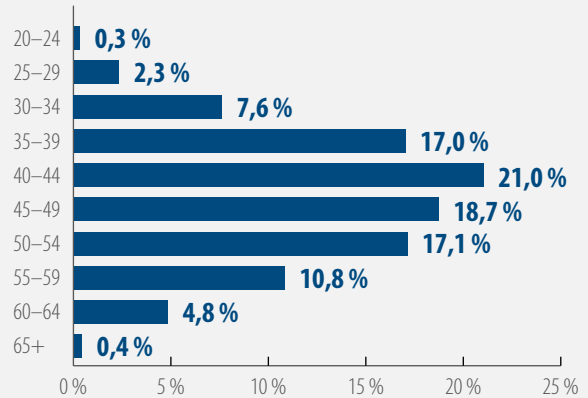
Mūsų darbuotojai

Amžiaus profilis

2017 m. gruodžio 31 d. Audito Rūmų aktyvios tarnybos darbuotojų amžiaus profilis rodo, kad beveik pusės mūsų darbuotojų amžius neviršija 44 metų.

Trisdešimt vienas iš mūsų 68 direktorių ir pagrindinių vadybininkų yra 55 metų ar vyresni. Tai reiškia, kad per artimiausius 5–10 metų jiems išėjus į pensiją įvyks vadovybės atsinaujinimas.

Amžiaus profilis

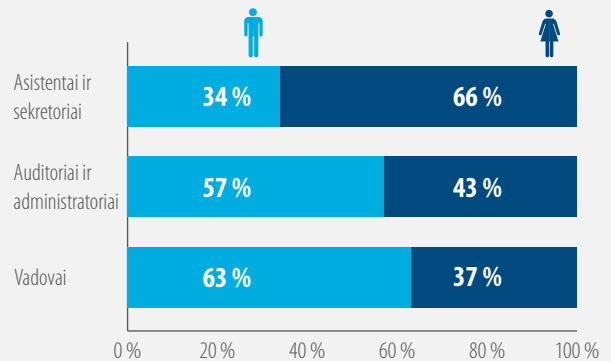
Lyčių pusiausvyra

Mūsų institucija yra lygių galimybių visuose darbuotojų karjeros lygmenyse siekianti darbdavė. Iš esmės mes pasiekėme vienodą vyrų ir moterų santykį, ir 43 % mūsų auditorių ir administratorių yra moterys.

Pastaraisiais metais (nuo 7 % 2015 m. iki beveik 20 % 2017 m.) padidėjo moterų dalis vadovo pareigose mūsų audito kolegijose. Mes esame įsipareigoję ir toliau gerinti lyčių pusiausvyrą visuose valdymo lygmenyse. Be to, mūsų lygių galimybių politika 2018–2020 m. laikotarpiu apims amžiaus ir negalios klausimus.

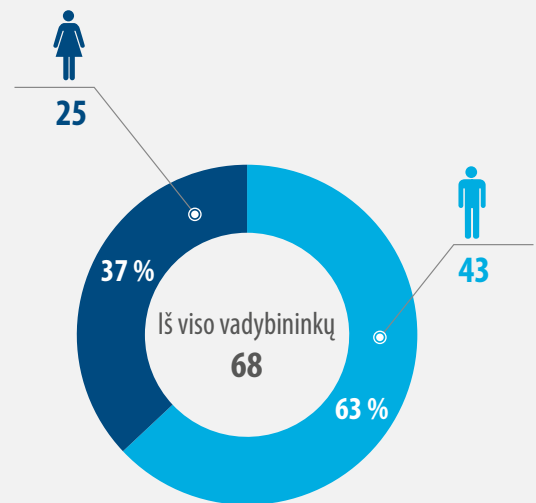
Daugiau informacijos apie vadovų tautybę ir lytį pateikta toliau lentelėje.

Lyčių pusiausvyra pagal pareigų lygį

Vadovai pagal tautybę ir lytį 2017 m. gruodžio 31 d.

Pilietybė*	Direktoriai	Pagrindiniai vadybininkai
BELGAI	1	3
BULGARAI	0	1
ČEKAI	0	1
DANAI	0	2
VOKIEČIAI	1	6
ESTAI	0	1
AIRIAI	1	2
GRAIKAI	2	2
ISPANAI	1	7
PRANCŪZAI	0	6
KROATAI	0	1
ITALAI	0	4
KIPRIEČIAI	0	0
LATVIAI	0	1
LIETUVIAI	1	1
LIUKSEMBURGIEČIAI	0	0
VENGRAI	0	1
MALTIEČIAI	0	1
OLANDAI	0	2
AUSTRAI	1	0
LENKAI	1	2
PORTUGALAI	0	3
RUMUNAI	0	1
SLOVĖNAI	0	1
SLOVAKAI	0	1
SUOMIAI	0	1
ŠVEDAI	0	1
BRITAI	2	4

* Pateikta pagal valstybių narių protokolinę tvarką

Profesinis mokymas

Nuolatinis mūsų darbuotojų mokymas yra labai svarbus mūsų institucijos veiklai ateityje. 2017 m. mes toliau plėtėme savo siūlomų mokymo kursų spektrą, padidindami e. mokymosi ir mišriojo mokymosi kursų skaičių. Mes rengėme didelio susidomėjimo sulaukusius vidaus ir išorės specialistų daromus pristatymus audito srities naujovių ar mūsų auditorių darbo temomis. Taip pat surengėme kelis mokymus ir renginius, kuriuose kitų aukščiausiųjų audito institucijų ekspertai pasidalijo žiniomis ir gerą patirtimi apie veiksmingumą ir finansinį auditą. Geras pavyzdys yra metinė Mokymo diena, kurią surengėme bendradarbiaudami su Liuksemburgo universitetu 2017 m. lapkričio mėn. ir kurioje dalyvavo daugiau nei 300 darbuotojų.

Mes glaudžiai dirbame su Europos Komisija, Europos viešojo administravimo institutu ir Europos viešojo administravimo mokykla, kad savo darbuotojams galėtume pateikti platų mokymo kursų spektrą, apimantį ne tik kursus apie praktines audito žinias ir socialinių emocinių įgūdžių stiprinimą, bet ir su darbu susijusius kalbų kursus.

Be to, mes rėmėme darbuotojus, kurie norėjo atnaujinti žinias ar įgyti profesinę kvalifikaciją ir diplomus atitinkamose su mūsų funkcija ir darbu susijusiose srityse. Mes toliau bendradarbiauome su Lotaringijos (Nansi, Prancūzijos) universitetu, siekdami įsteigti antrosios pakopos universiteto diplomą „Viešųjų organizacijų ir politikų auditas“ ir magistrantūros studijų programą „Viešųjų organizacijų valdymas“. Taip pat pasirašėme bendradarbiavimo sutartį su Europos universitetiniu institutu Florencijoje (Italijoje). 2017 m. pradėjome partnerystę su Pizos (Italijoje) universitetu ir Privilegijuotų kvalifikuotų buhalterių asociacija (ACCA), siekdami surengti vasaros mokyklą viešojo audito ir atskaitomybės srityje.

2017 m. įteikėme savo 2016 m. premiją laimėtojai už tyrimus viešojo sektoriaus audito srityje. Šią premiją teiksime ir 2018 m.

Mes ir toliau teikėme apdovanojimą už veiksmingumą, skirtą vadovų pareigų neįnantiems darbuotojams, kuriems suteikia galimybę lankyti specialius išorės kursus.

Vertimas raštu

Mūsų *Vertimo, kalbos paslaugų ir leidybos direktoratas* išvertė ir peržiūrėjo daugiau nei 211 000 puslapių. Mes toliau dėjome pastangas, skirtas supaprastinti vertimo procedūras ir sumažinti susijusias lėšas. Pavyzdžiui, siekdamas padidinti efektyvumą, mūsų vertimo grupės dabar naudoja kolektyvinio darbo platformą.

Siekiamo savo darbuotojus vis daugiau įtraukti į mūsų pagrindinę veiklą ir sukurti daugiau sinergijos su mūsų auditoriais. 2017 m. mūsų vertėjai teikė vis daugiau paramos auditoriams rengiant specialiąsias ataskaitas ir metinę ataskaitą. Jie taip pat teikė lingvistinę pagalbą auditoriams 38 audito vizitų metu.

Informacinės technologijos

Už IT atsakingas direktoratas, naudodamasis modernia ir saugia technologija, ženkliai prisideda prie mūsų procedūrų racionalizuojant informacijos srautus.

Mes padarėme pažangą dokumentų valdyme, galėdami leidinių rengimo, tvirtinimo ir skelbimo procedūras vykdyti vien tik skaitmeniniu būdu. Įdiegėme supaprastintą priemonę, skirtą palengvinti nuotolinę prieigą prie mobiliųjų įrenginių. Mes atnaujinome savo sistemą į „Windows 10“ ir „SharePoint 2013“.

Norėdami pasinaudoti tarpinstitucinėmis sinergijomis, perėjome prie naujos mūsų audito vizitų ir oficialių kelionių bei mokymo valdymo sistemų, kurias šiuo metu taip pat naudoja kitos ES institucijos.

Visi šie pokyčiai ir išdirbiai buvo pasiekti deramai atsižvelgiant į valdymo rizikas bei užtikrinant operacijų saugumą ir veiklos tęstinumą.

Pastatai

Šiuo metu mes turime tris pastatus (K1, K2 ir K3) ir nuomojamės biuro patalpas savo veiklos atkūrimo po ekstremaliųjų įvykių centrui Liuksemburge.

K1

K1 pastate, kuris pradėtas eksploatuoti 1988 m., yra kabinetų 310 darbuotojų ir posėdžių salės. Požeminiuose aukštuose įrengtos automobilių stovėjimo aikštelės, techninės ir saugojimo patalpos, biblioteka ir pagrindinė archyvo patalpa, tuo tarpu visas viršutinis aukštas yra skirtas techninėms infrastruktūroms.

2008 m. K1 pastatas buvo modernizuotas, kad atitiktų taikomus nacionalinius sveikatos, saugos ir aplinkosaugos standartus. Kur buvo įmanoma, K1 pastato technologija buvo pritaikyta, suderinant ją su K2 ir K3 pastatų technologija. Taigi dabar visi trys pastatai yra optimaliai suderinti ir veikia kaip vienas integruotas techninis kompleksas.

K2

K2 pastatas pradėtas eksploatuoti 2003 metais. Požeminiuose aukštuose įrengtos automobilių stovėjimo aikštelės, techninės ir saugojimo patalpos bei sporto centras. Visas viršutinis aukštas skirtas techninėms infrastruktūroms. Likusiuose aukštuose įrengti kabinetai 241 darbuotojui, posėdžių salės, viena konferencijų salė su vertimo žodžiu kabinomis, vaizdo konferencijų salės, kavinė ir nedidelės virtuvės.

Mes pradėjome tyrimą, skirtą įvertinti galimybę įrengti veikla pagrįstas darbo vietas ir atnaujinti K2 techninius įrenginius. Tyrimo metu nustatėme, kad yra galimybė racionalizuoti darbo aplinkos organizavimą ir kad reikia atnaujinti kai kuriuos techninius įrenginius. Išsamus šio projekto tyrimas bus atliktas 2018 m., darbus numatyta pradėti 2019 m.

Kaip 2014 m. kovo mėn. susitarė Taryba ir Europos Parlamentas, mes padengsime šio modernizavimo išlaidas iš biudžeto, kuris liko prieš keletą metų įvykdžius K3 pastato statybos projektą.

K3

K3 pastatas pradėtas eksploatuoti 2012 metais. Požeminiuose aukštuose įrengtos automobilių stovėjimo aikštelės, techninės ir saugojimo patalpos, iškrovimo vietos, atliekų saugyklos, spaustuvė, virtuvės ir archyvai. Pirmame aukšte yra valgykla, kavinė ir mokymo kabinetai. Pastate taip pat yra kabinetai 503 darbuotojams, posėdžių salės ir IT centras. Šeštame aukšte yra priėmimo salės, virtuvė ir techninės infrastruktūros. K3 pastatas turi „labai gerą“ BREEAM sertifikatą, kuris gautas taikant pasaulyje pirmąją tvary pastatų projektavimo ir vertinimo metodą.

Saugios darbo aplinkos projektas

2017 m. pagal planą buvo toliau vykdomas projektas, skirtas sustiprinti mūsų institucijos ir darbuotojų saugumą. Naujas saugumo kontrolės centras, išorės akreditavimo centras ir prieigos kontrolės centras darbuotojams ir svečiams pradės veikti 2018 m.

Aplinkosaugos vadyba

Kaip ES institucija, mes manome, jog mūsų pareiga taikyti patikimos aplinkosaugos vadybos principą visose mūsų veiklos srityse, mes esame įsipareigoję nuolat mažinti mūsų aplinkosaujinį poveikį.

2017 m. mes gavome Aplinkosaugos vadybos ir audito sistemos (EMAS) sertifikatą. Šiuo metu mes sėkmingai veikiame kaip EMAS atitinkanti aplinkosaugos vadybos sistema, taip pat mes visiškai atitinkame ISO standarto 14 001:2015 sertifikavimo reikalavimus.

Mes nuolat siekiame sumažinti CO₂ išmetimą. 2017 m., trečius metus iš eilės, mes analizavome mūsų veiklos sudarytą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį (t. y. mūsų anglies pėdsaką). Šio tyrimo rezultatus galima rasti mūsų interneto svetainėje (eca.europa.eu).

Finansinė informacija

Mūsų institucija yra finansuojama iš Europos Sąjungos bendrojo biudžeto kaip administracinės išlaidos.

2017 m. mūsų biudžetas sudarė apie 141 milijoną eurų. Tai yra mažiau nei 0,1 % visų ES išlaidų arba apie 1,5 % visų ES administracinių išlaidų. Taikyta 2017 m. ES biudžeto proporcija buvo 98 %.

2017 m. biudžeto vykdymas

2017 FINANSINIAI METAI	Galutiniai asignavimai	Įsipareigojimai	Panaudojimas %	Mokėjimai
1 antraštinė dalis. Su institucija susiję asmenys				(tūkstančiais eurų)
10 — Institucijos nariai	11 200	10 672	95 %	10 598
12 — Pareigūnai ir laikinasis personalas	10 2470	101 088	99 %	101 010
14 — Kitas personalas ir išorės paslaugos	5 716	5 464	96 %	5 333
162 — Komandiruotės	3 450	3 035	88 %	2 575
161+163+165 — Kitos su institucijai dirbančiais asmenimis susijusios išlaidos	2 775	2 530	91 %	1 901
Iš viso 1 antraštinėje dalyje	125 611	122 789	98 %	121 417
2 antraštinė dalis. Pastatai, kilnojamas turtas, įranga ir kitos veiklos išlaidos				
20 — Nekilnojamas turtas	3 546	3 541	99 %	1 669
210 — ITT	8 148	8 148	100 %	4 563
212 + 214 + 216 — Kilnojamas turtas ir susijusios išlaidos	999	942	94 %	736
23 — Einamosios administracinės išlaidos	434	293	68 %	221
25 — Posėdžiai, konferencijos	733	664	91 %	443
27 — Informacija ir leidyba	1 769	1 663	94 %	1 082
Iš viso 2 antraštinėje dalyje	15 629	15 251	98 %	8 714
Iš viso	141 240	138 040	98 %	130 131

2018 m. biudžetas

2018 m. biudžetas yra 3,4 % didesnis nei 2017 m.

2018 m. biudžetas

BIUDŽETAS	2018	2017
1 antraštinė dalis. Su institucija susiję asmenys		(tūkstančiais eurų)
10 — Institucijos nariai	12 515	11 300
12 — Pareigūnai ir laikinasis personalas	106 600	103 632
14 — Kitas personalas ir išorės paslaugos	5 745	5 101
162 — Komandiruotės	3 450	3 450
161+163+165 — Kitos su institucijai dirbančiais asmenimis susijusios išlaidos	2 990	2 788
Iš viso 1 antraštinėje dalyje	131 300	126 271
2 antraštinė dalis. Pastatai, kilnojamas turtas, įranga ir kitos veiklos išlaidos		
20 — Nekilnojamas turtas	2 930	3 216
210 — ITT	7 492	7 408
212, 214, 216 — Kilnojamas turtas ir susijusios išlaidos	1 157	925
23 — Einamosios administracinės išlaidos	555	438
25 — Posėdžiai, konferencijos	706	676
27 — Informacija ir leidyba	1 876	2 306
Iš viso 2 antraštinėje dalyje	14 716	14 969
Iš viso	146 016	141 240

Mūsų atskaitomybė

Rizikos valdymas

Per visus metus, kaip reikalaujama Finansiniame reglamente, peržiūrėjome visų direktoratų rizikos vertinimus. Šių patikrų rezultatai yra leidimus duodančio pareigūno metinio pareiškimo metinėje veiklos ataskaitoje ir kitų metų rizikos vertinimų pagrindas. Jei buvo būtina, parengėme veiksmų planus, susijusius su *ex ante* ir *ex post* patikromis.

2017 m. rugsėjo mėn., atsižvelgdami į šias peržiūras, mes sugriežtinome vidaus kontrolės priemones ir finansines procedūras, susijusias su kelionės išlaidomis ir tarnybinių automobilių administravimu.

Vidaus ir išorės auditas

Vidaus auditas

Mūsų vidaus audito tarnyba (VAT) konsultuoja mūsų instituciją, kaip valdyti riziką. Ji teikia nuomones dėl valdymo ir kontrolės sistemų kokybės. VAT teikia ataskaitas audito komitetui, kurį sudaro trys mūsų institucijos nariai ir vienas išorės ekspertas. Komitetas reguliariai stebi, kaip vykdomos įvairios užduotys, nustatytos VAT metinėje darbo programoje ir užtikrina jos nepriklausomumą.

2017 m. VAT tikrino mūsų 2013–2017 m. strategijos įgyvendinimą, Pirmininko tarnybos direktorato veiklos struktūrą ir mūsų programinės įrangos licencijų ir produktų valdymą. Ji taip pat peržiūrėjo, kaip įgyvendinama mūsų rizikos valdymo politika, ir stebėjo, kaip atsižvelgiama į jos rekomendacijas, taip užtikrindama veiksmų planų įgyvendinimą.

Vidaus auditoriaus nuomone, 2017 m. valdymas, rizikos valdymas ir taikomos vidaus kontrolės procedūros iš esmės suteikia pakankamą patikinimą dėl Audito Rūmų tikslų įvykdymo.

Mūsų vidaus audito veiklos rezultatus mes taip pat kasmet pranešame Europos Parlamentui ir Tarybai.

Išorės auditas

Mūsų metinių finansinių ataskaitų auditą atlieka nepriklausomas išorės auditorius. Tai svarbus mūsų institucijos bruožas – taikyti savo atžvilgiu tuos pačius skaidrumo ir atskaitomybės principus, kokius taikome audituojamiems subjektams. 2017 m. spalio 31 d. mūsų nepriklausomas išorės auditorius – *PricewaterhouseCoopers Sàrl* – paskelbė ataskaitą dėl mūsų 2016 finansinių metų finansinių ataskaitų.

Biudžeto įvykdymo patvirtinimas

Kaip ir kitoms ES institucijoms, mums taikoma biudžeto įvykdymo patvirtinimo procedūra.

2017 m. balandžio mėn. Europos Parlamentas patvirtino mūsų Generaliniam sekretoriui mūsų 2015 finansinių metų biudžeto įvykdymą. Tai reiškia, kad mūsų 2015 m. finansinės ataskaitos buvo uždarytos ir patvirtintos.

Kaip ir kasmet, mes kruopščiai išnagrinėjome visus per patvirtinimo procedūrą iškilusius su mūsų audito ir valdymo pareigomis susijusius klausimus, ėmėmės atitinkamų veiksmų ir pranešėme apie savo taisomuosius veiksmus Europos Parlamentui.

Išorės auditoriaus nuomonės: 2016 finansiniai metai

Dėl finansinės būklės ataskaitų:

„Mūsų nuomone, finansinės būklės ataskaitos, atsižvelgiant į 2012 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių ir kuriuo panaikinamas 2012 m. spalio 26 d. Tarybos reglamentas (EB, Euratomas) Nr. 1605/2002 (OL L 298, 2012 10 26, p. 1), toliau – Finansinis reglamentas, bei 2012 m. spalio 29 d. Komisijos deleguotąjį reglamentą (ES) Nr. 1268/2012 dėl finansinio reglamento taikymo taisyklių, tikrai ir teisingai atspindi Europos Audito Rūmų finansinę būklę 2016 m. gruodžio 31 d. ir tą dieną pasibaigusią finansinių metų finansinius rezultatus, pinigų srautus ir grynojo turto pokyčius.“

Dėl mūsų išteklių panaudojimo ir kontrolės procedūrų:

„Remdamiesi šioje ataskaitoje apibūdintais mūsų darbo rezultatais, galime teigti, kad neaptikome jokių faktų, kurie leistų manyti, kad visais reikšmingais aspektais, vadovaujantis pirmiau aprašytais kriterijais:

- Audito Rūmams skirti ištekliai nebuvo panaudoti pagal paskirtį;
- įdiegtos kontrolės procedūros nesuteikia garantijų, kurios yra būtinos siekiant užtikrinti finansinių operacijų atitiktį galiojančioms taisyklėms ir teisės aktams.“

Įgaliotojo leidimus duodančio pareigūno deklaracija

44

Aš, toliau pasirašęs, Europos Audito Rūmų generalinis sekretorius, kaip įgaliotasis leidimus duodantis pareigūnas:

- tvirtinu, kad šioje ataskaitoje pateikta informacija teisinga ir tiksli;
- su pakankamu patikiniu konstatuoju, kad:
  - šioje ataskaitoje apibūdinti veiklai skirti išteklių buvo naudojami pagal numatytą paskirtį ir vadovaujantis patikimo finansų valdymo principais;
  - įdiegtos kontrolės procedūros suteikia būtinas garantijas dėl finansinėse ataskaitose atspindimų operacijų teisėtumo ir tvarkingumo ir užtikrina tinkamą įtariamo ar galimo sukčiavimo atvejų nagrinėjimą;
  - kontrolės kaštų ir naudos santykis yra proporcingas.

Šis patikimas yra grindžiamas mano profesine nuovoka ir turima informacija, tokia kaip perįgaliotų leidimus duodančių pareigūnų ataskaitos ir deklaracijos, vidaus auditoriaus ataskaitos ir ankstesnių finansinių metų išorės auditoriaus ataskaitos.

Tvirtinu, kad aš nežinau nieko, kas nebuvo paskelbta šioje ataskaitoje ir kas galėtų turėti neigiamų pasekmių institucijos interesams.

Priimta Liuksemburge 2018 m. kovo 8 d.

Generalinis sekretorius
Eduardo Ruiz García

Priedas. 2017 m. leidiniai: specialiosios ataskaitos, nuomonės ir peržiūra pagrįsti leidiniai

45

Specialiosios ataskaitos

- Specialioji ataskaita 30/2016: ES paramos prioritetiniams sektoriams Hondūre veiksmingumas
- Specialioji ataskaita 33/2016: Sąjungos civilinės saugos mechanizmas: reagavimo į nelaimes už ES ribų koordinavimas buvo iš esmės veiksmingas
- Specialioji ataskaita 34/2016: Kova su maisto atliekomis: galimybė pagerinti išteklių naudojimo efektyvumą maisto tiekimo grandinėje
- Specialioji ataskaita 35/2016: Paramos biudžetui naudojimas, siekiant geriau sutelkti vidaus pajamas Užsachario Afrikoje
- Specialioji ataskaita 36/2016: 2007–2013 m. sanglaudos ir kaimo plėtros programų užbaigimo tvarkos vertinimas
- Specialioji ataskaita 1/2017: Būtina daugiau pastangų įgyvendinant tinklą „Natura 2000“, kad būtų išnaudotos visos jo galimybės
- Specialioji ataskaita 2/2017: Komisijos derybos dėl 2014–2020 m. partnerystės susitarimų ir programų sanglaudos srityje: labiau į 2020 m. ES strategijos prioritetus orientuotos išlaidos, bet vis sudėtingesnė veiklos efektyvumo vertinimo tvarka
- Specialioji ataskaita 3/2017: ES pagalba Tunisiui
- Specialioji ataskaita 4/2017: ES biudžeto apsauga nuo neteisėtų išlaidų: 2007–2013 m. laikotarpiu Komisija Sanglaudos srityje vis labiau naudoja prevencines priemones ir finansinius pataisymus
- Specialioji ataskaita 5/2017: Jaunimo nedarbas – ar kas pasikeitė įgyvendinus ES politiką?
- Specialioji ataskaita 6/2017: ES atsakas į pabėgėlių krizę: krizės centrų koncepcija
- Specialioji ataskaita 7/2017: Nauja sertifikavimo įstaigų funkcija BŽŪP išlaidų srityje: teigiamas poslinkis vieno bendro audito modelio link, tačiau būtina pašalinti reikšmingus trūkumus
- Specialioji ataskaita 8/2017: ES žuvininkystės kontrolė: reikia dėti daugiau pastangų
- Specialioji ataskaita 9/2017: ES parama kovai su prekyba žmonėmis Pietų ir Pietryčių Azijoje
- Specialioji ataskaita 10/2017: Teikiant ES paramą jaunesiems ūkininkams reikėtų daugiau dėmesio skirti veiksmingos kartų kaitos skatinimui
- Specialioji ataskaita 11/2017: Centrinės Afrikos Respublikai skirtas ES patikos fondas „Bêkou“: daug žadanti pradžia, nepaisant kai kurių trūkumų
- Specialioji ataskaita 12/2017: Geriamojo vandens direktyvos įgyvendinimas: vandens kokybė ir prieiga prie vandens Bulgarijoje, Vengrijoje ir Rumunijoje pagerėjo, tačiau šioje srityje išlieka dideli investavimo poreikiai
- Specialioji ataskaita 13/2017: Bendra Europos geležinkelių eismo valdymo sistema – ar politinis sprendimas bus įgyvendintas?
- Specialioji ataskaita 14/2017: Europos Sąjungos Teisingumo Teismo bylų valdymo veiksmingumo peržiūra
- Specialioji ataskaita 15/2017: *Ex ante* sąlygos ir veiksmingumo rezervas sanglaudos politikos srityje – naujoviškos, bet dar neveiksmingos priemonės

- Specialioji ataskaita 16/2017: Kaimo plėtros programavimas: reikia mažinti sudėtingumą ir daugiau dėmesio skirti rezultatams
- Specialioji ataskaita 17/2017: Komisijos intervenciniai veiksmai dėl Graikijos finansų krizės
- Specialioji ataskaita 18/2017: Bendras Europos dangus: kultūra pakito, tačiau bendras dangus nesukurtas
- Specialioji ataskaita 19/2017: Importo procedūros: teisinės sistemos trūkumai ir neveiksmingas įgyvendinimas daro poveikį ES finansiniams interesams
- Specialioji ataskaita 20/2017: ES finansuojamos paskolų garantijų priemonės – rezultatai teigiami, tačiau reikia tiksliau apibrėžti paramos gavėjus ir veiklą koordinuoti atsižvelgiant į nacionalines schemas
- Specialioji ataskaita 21/2017: Žalinimas – sudėtingesnė pajamų rėmimo sistema, aplinkosaugos požiūriu dar neveiksminga
- Specialioji ataskaita 22/2017: Rinkimų stebėjimo misijos: dėtos pastangos siekiant atsižvelgti į rekomendacijas, tačiau būtinas geresnis stebėjimas
- Specialioji ataskaita 23/2017: Bendra pertvarkymo valdyba – sudėtinga bankų sąjungos užduotis pradėta vykdyti, bet dar daug reikia nuveikti

Nuomonės

- Nuomonė 1/2017 dėl ES bendrajam biudžetui taikomo „Finansinio reglamento“ peržiūros pasiūlymo
- Nuomonė 2/2017 dėl pasiūlymo iš dalies pakeisti Europos mokyklų biudžetui taikomą finansinį reglamentą
- Nuomonės 3/2017 ir 4/2017 dėl pasiūlymų iš dalies pakeisti Europos Sąjungos intelektinės nuosavybės tarnybos biudžeto komiteto reglamentus
- Nuomonė 5/2017 dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl Europos politinių partijų ir Europos politinių fondų statuto ir finansavimo pasiūlymo

Peržiūra pagrįsti leidiniai

- Padėties apžvalga: ES veiksmai energetikos ir klimato kaitos srityje
- Skubi atvejų apžvalga dėl darbuotojų etatų skaičiaus sumažinimo 5 %

KAIP ĮSIGYTI EUROPOS SĄJUNGOS LEIDINIŲ

Nemokamų leidinių galite įsigyti:

- vieną egzempliorių:
svetainėje *EU Bookshop* (<http://bookshop.europa.eu>);
- daugiau negu vieną egzempliorių / plakatą / žemėlapi:
Europos Sąjungos atstovybėse (http://ec.europa.eu/represent_lt.htm),
ES nepriklausančių šalių delegacijose (http://eeas.europa.eu/delegations/index_lt.htm),
susisiekę su tarnyba *Europe Direct* (http://europa.eu/europedirect/index_lt.htm)
arba paskambinę numeriu 00 800 6 7 8 9 10 11 (nemokamai visoje ES (*)).

(*) Informacija teikiama nemokamai, daugelis skambučių taip pat nemokami (nors kai kurie ryšio paslaugų teikėjai gali imti mokesį, taip pat gali reikėti mokėti, jeigu skambinsite taksofonu arba viešbučio telefonu).

Parduodamų leidinių galite įsigyti:

- svetainėje *EU Bookshop* (<http://bookshop.europa.eu>).

© **Europos Sąjunga, 2018 m.**

Atgaminti leidžiama, jei nurodomas šaltinis.

Dėl leidimo naudoti arba atgaminti šias nuotraukas būtina tiesiogiai kreiptis į autorių teisių subjektus:

Nuotrauka, p. 23 (viršuje kairėje): © Grzegorz Jakubowski / KPRP

Nuotrauka, p. 23 (apačioje kairėje): © marianorajoy

Šias nuotraukas atgaminti leidžiama, jei nurodomas autorių teisių subjektas, šaltinis ir fotografų vardas ir pavardė:

Nuotrauka, p. 2 (dešinėje): © Europos Sąjunga; šaltinis: EAR - Simon SCHMITT

Nuotrauka, p. 10: © Europos Sąjunga, 2017 m.; šaltinis: EP - Dominique HOMMEL

Nuotrauka, p. 12: © Europos Sąjunga, 2017 m.; šaltinis: EP - Dominique HOMMEL

Nuotrauka, p. 13 (viršuje): © Europos Sąjunga, 2017 m.; šaltinis: EP - Christian CREUTZ

Nuotrauka, p. 13 (apačioje): © Europos Sąjunga, 2012 m.; šaltinis: EP - Martin LAHOUSSE

Nuotrauka, p. 17: © Europos Sąjunga, 2013 m.; šaltinis: EP - Genevieve ENGEL

Nuotrauka, p. 18: © Europos Sąjunga, 2012 m.; šaltinis: EP - Milos BICANSKI

Nuotrauka, p. 21 (dešinėje): © Europos Sąjunga 2018 m.; šaltinis: EP - Christian CREUTZ

Nuotrauka, p. 22 (kairėje): © Europos Sąjunga, 2017 m.; šaltinis: EP - Mathieu CUGNOT

Nuotrauka, p. 23 (dešinėje): © Europos Sąjunga; šaltinis: EAR - Edouard DIRRIG

Nuotrauka, p. 39: © Europos Sąjunga; šaltinis: EAR - Simon SCHMITT

EUROPOS
AUDITO
RŪMAI

Leidinių biuras